

KADINLARIN

SESİ

*eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için*

SAYI 59-60 YIL:5 20 TL

AYLIK DERGİ

HAZİRAN-TEMMUZ 198

Bu bir karikatür değil gerçek bir gazete ilanıdır.

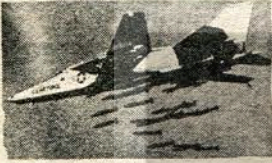
ARANIYOR

Siyah-beyaz, sarkık uzun kulaklı, kısa bacaklı, püskül kuyruklu, 50 cm, 5 kg'lık sevgili oğlumuz UYANIK: Küçükyağlı dan manyısın ondunuzunda acımasızca götürüldün. Tabakların, yatağın boş, gözlerimiz dolu. Bulan, bilen, görenler! Tanrı aşkına getirin, bildirin lütfen.. Ödülü 5000 liradır.

Tel: 55 1975

KADINLARIN SESİ

bu sayıda
neler var?

★ SİA'YA KARŞI
ÇIKMAK
ANALIK
GÖREVİMİZDİR

26

9-11

★ GREV
MEYDANLARINDAN
YÜKSELEN
SESLER

★ OLİMPİYAT
MEŞALESİ
HALKLARIN BARİŞ
VE KARDEŞLİĞİ
İÇİN YANACAK

30

İÇİNDEKİLER

- ★ Merhaba 4-5
- ★ İşkence, insanlık suçudur! 6-7
- ★ Büyük Kadın Yürüyüşü 12-13

Öyle işlediği kızgın
asfalta ayak
izlerimiz
Bu yoldan faşizm
geçemez
Göreceksiniz

- ★ Çorum 14
- ★ Çocukların Sesi 15-18
- ★ İlerici Kadınlardan Haberler 19-24
- ★ Rahat Bir Etek Giyelim 25
- ★ Ana ve Çocuk Sağlığı 28-29
(Doğumun Öyküsü -
1. Bölüm)

KADINLARIN SESİ
SAYI: 59-60
HAZİRAN-TEMMUZ 1980

Arka Kapak: Sefaköy'de
öldürülen öğretmen
Ekrem Öztürk'ün
tabutunu taşıyan annesi.

Sahibi: Bakiye Beria Onger / Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü: Berin Uyar / Adres: Babiali Cad. Tasvire
Han Kat: 2 No: 26 Cağaloğlu-İstanbul-Türkiye /
Abone Koşulları: Yurt İçi 1 Yıllık: 240 TL., 6 Ay-
lık: 120 TL. / Yurt Dışı: 1 Yıllık: 20 DM / Dizgi:
Çiğ Yay. / Baskı: Maden-İş Ofset Te-
sisleri / Türkiye Dağıtımı: Temel Dağıtım / Posta
Çeki Hesap No: 110906 / Banka Hesap Numarası:
Yapı ve Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi: 1890/09
Fiyatı: 20 TL. Son Baskı Tarihi: 15.7. 1980

DOSTLUK ve BARIŞ gelsin dünyaya
Dikenli, telleri, zincirleri
Özgürlüğü yok eden tüm engelleri
Eritip kocaman kazanlarda
Bir baştan bir başa
Sınırlara kaydırarak yapsınlar
Çevresini çocuk parkıyla donatsınlar..

MERHABA !

Dostlar,

Geçtiğimiz 3 Haziran İKD'nin kuruluşunun, örgütlü kadın hareketinin başlayışının yıldönümüydü. Ne var ki gerici güçler İKD'ye, kadınlarımızın bilinçlenmesine ancak 4 yıl tahammül edebildiler. Onu kapattılar. Ama ilerici, bilinçli kadınlarımızın savaşımına son veremediler. Bu savaşım, daha da bilinçli, işçi sınıfımızın, halkımızın çetin savaşlarıyla örülerek daha da gelişiyor. Bu gelişme, demokratik hakların gitgide yok edildiği, faşizm tehlikesinin gündün güne büyüdüğü, baskıların, işkencelerin arttığı koşullarda sürüyor.

Dostlar,

Dünyada önemli değişimler oluyor. Sosyalist dünya sistemi güçleniyor.

Bunun etkisiyle her ülkede devrimci savaşım güçleniyor. Afganistan, İran gibi birçok ülke emperyalizmden kopuyor. Bunlar, emperyalizmin bunalımını arttırıyor. Sömüreceği ülkeleri, sosyalist sisteme, başta Sovyetler Birliği'ne karşı saldırıda kullanacağı ülkeleri tek tek kaybediyor.

Barış içinde ortaya çıkan bu değişiklikler emperyalistleri ürkütüyor. Bunun için barışa saldırıyorlar. Yine soğuk savaş körükleyerek savaş kışkırtıcılığı

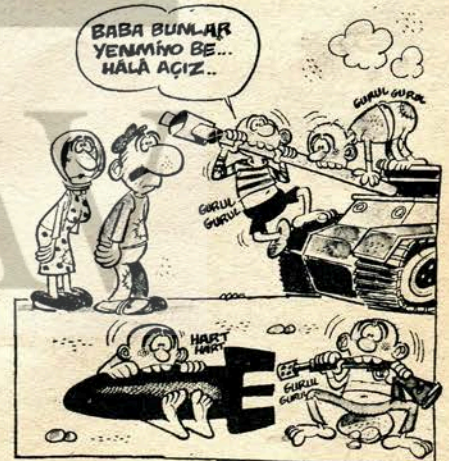
yapıyorlar.

Türkiye'deki ekonomik ve politik gelişmeleri dünyadaki bu değişimler içinde değerlendirmek gerekir. Emperyalizmin bu barışa saldırı, halkların egemenliğini yok edici politikasına uygun olarak, Türkiye o hale gelmeli ki, hem kolaylıkla sömürülebilirsin, hem de topraklarımızda daha çok saldırı üsleri kurulabilirsin, silah yığılabilsin. İşbirlikçi burjuvazi, gerici-faşist güçler de bugünkü halk düşmanı politikaları ile emperyalizmin bu isteklerini yerine getiriyorlar. Önce işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın direnişini kırmak, seslerini yükseltmelerini engellemek için demokratik hakları yok etmekle işe başladılar. Demokratik örgütleri kapattılar, sıkıyönetimler ilan ettiler, toplantıları, mitingleri, yürüyüşleri yasakladılar. Binlerce ilericiyi tutukladılar. Halkımızı korkutmak, sindirmek için, baskıları, faşist terörü arttırdılar. Hergün 5-10 kişinin ölmesi normal hale geldi. O kadar ki Türkiye Cumhuriyeti'nin halkın can güvenliğini sağlamakla görevlendirilmiş bir Emniyet Müdürü "Hergün 3-4 kişinin ölmesi normaldir. Bu olmazsa halk boşalamaz, büyük patlamalar olur" diyebilecek cesareti kendinde bulabilmekte. Arka-

dan görülmemiş hayat pahalılığı, zamları dayadılar. Emperyalizme kapıları sonuna kadar açtılar. Öldürmeler katliama dönüştü. Şimdi ülke hızla faşizmin karanlıklarına itilmekte.

Dostlar,

Yaşamayı ateşten bir gömlek haline getiren bu halk düşmanı politika, halkımızın gözünde artık açığa çıktı. Artık baş düşman belirginleşti. Tüm baskılara karşı emekçi halkımızın tepkileri arttı. Anti-emperyalist, anti-tekelleştirici, anti-faşist savaşım güçlendi. Yiğinsal eylemler ülke çapında yükseldi. Her baskıya karşın bu gelişme gerici-faşist güçleri ürkütüyor. Kitlelere sahte umutlar salarak bu gelişmeyi durduracak hükümet formülleri arıyorlar. Gerici partilerden oluşacak geniş tabanlı hükümet isti-

TRT Mİ YALAN MAKİNASI MI ?

yortlar. CHP üst yönetimi bu güçlerle uzlaşmaya gidiyor. Faşist teröre göz yuman, MHP ile işbirliği yapan AP ile ortak hükümet girişimlerinde bulunuyor. Şimdi MSP ile "Onarım Hükümeti" aldatmacası ile halkın yalancı, burjuvazinin sahici umudu olma hayalinde... Burjuvazinin yeni yeni hükümetlerinin kurtuluş yolu olmadığı anlaşıldı. İşçi sınıfımızın örgütlü gücü tek kurtuluş yolunu gösteriyor. En geniş kitleler de başka kurtuluş yolu olmadığını kendi deneyleriyle kavriyorlar. Bu yol ileri demokratik devrimle gerçekleşecek ileri demokratik bir iktidar kurmaktır. Bunun olanakları artıyor. İlerici güçler arasındaki eylem birliği gelişiyor. Birlik Dayanışma, TİP, TSİP, Devrimci Demokratlar, CHP'liler birlikte baş düşmana karşı çıkıyorlar. Kadımlar arasında, gençlik arasında eylem birliği güçleniyor. Burjuvazinin sağ ve "sol" oportünizmin her türlü bölücülük çabalarına karşı işçi sınıfımızın politik birliği yolunda Birlik Dayanışma, TİP, TSİP arasında birleşik, yığmsal, legal bir sosyalist partinin kurulması yolunda adımlar atılıyor.

Şimdi:

a) Emperyalizme bağımlılığa, onun saldırgan politikasına karşı,

b) Bölgemizde ve dünyada barışı korumak için,

c) Artan faşist baskı ve faşizm tehlikesine karşı can güvenliği için,

d) Hayat pahalılığına, zamlara karşı

en geniş demokrasi güçlerinin birliğini sağlamalıyız. Bunun için yığın bağlarını güçlendirmeli, yığınların kendi öz deneyimleri ile baş düşmanı, bu halk düşmanı politikayı kavramalarına çaba harcamalıyız.

Dostlar,

Bizler karamsar, yarım yamalak kaygıyla bakan insanlar değiliz. Bizi güçlü yapan, yıldırmanın, geriletmeyen de budur. Bunun için bize saldırıyorlar. Görevlerimiz onların korkularını haklı çıkarmaktır.

Artık televizyondan duyduğumuz hiç birşeye inanamaz hale geldik. Hele TV'deki 20.00 haberleri adeta "Demirel ile 30 dakika" ya da "Demirel'den masallar". TRT olayları egemen güçlerin yararına nasıl gelirse öyle veriyor. Örnek mi istiyorsunuz hemen sıralayalım:

Olay: Üniversite sınavlarından bir gece önce Anadolu'nun birçok yerinden gelen öğrenciler şerefine İzmir İnciraltı Yurdunda bir moral gecesi düzenleniyor. Türküler, halk oyunları, eğlence... Gecenin bir yerinde jandarma geliyor. Uyarı bile yapmadan vur emri veriliyor. Sonuç 6 gencecik ölü. Hepsisi de sırtlarından vurulmuş. Ya yerde yatarken, ya da kaçarken.

TV Haber Bültenine göre ise; yurttan arama yapmak isteyen güvenlik güçleri ile öğrenciler arasında çatışma çıktı. 6 kişi öldü...

Oysa daha sonra gazetelerden okuduğumuza göre yurttan hiç bir suç aletine rastlanmamış. Ateş emri veren ve bunu uygulayan erlerin de MHP'li ve ÜGD'li oldukları anlaşılmış.

İçişleri Bakan Vekili Eren dedi ki:

"Normal CHP'liler öldürülmüyor"

ANORMAL CHP'LİLER KİMLERDİR?

Faşist katiller yollarında engel gördükleri herkesi ayırım gözetmeden katlediyor. Bu arada CHP üyeleri de arka arkaya öldürülüyor.

İçişleri Bakanvekili Eren bu konuda bir açıklama yapıyor. "Normal CHP'liler öldürülmüyor" diyor. Demek ki öldürülenler "anormal" CHP'liler! Kim bu anormal CHP'liler? 50'ye yakını öldürülen bir o kadarı da ölümlü yaşam arasında bıçak sırtında yaşayan, yurtsever, halkıyla bütünleşen CHP'lilerdir. O zaman "öldürülmeleri gerekir". Normal olanlar ise "anormal" CHP'lilerin öldürülmelerine göz yuman AP ile işbirliği yapan, tekellerle bütünleşen, içi boş laflarla tabanını ve kitleleri eylemsizliğe çeken

İnciraltı öğrenci yurdundaki olaydan yaralanan bir öğrenci

Bir örnek daha: Nevşehir'de CHP il yöneticisinin cenaze töreninde faşistler cenaze topluluğunu yuhlu-yor ve damlardan 20 dakika kurşun yağmuruna tuttuktan sonra Ülkü Yolu Derneğine kaçıyorlar. Olay yüzlerce kişinin gözleri önünde oluyor.

Ertesi gün Demirel'in İçişleri Bakan Vekili TV'de dakikalarca konuşuruyor "Dışardan kimse ateş açmamıştır... Olayı yaratanlar CHP'li parlamenterlerdir. Kendi kendilerini vurmuşlardır..."

İşte böyle bir TV'ye yalan makinesi denmez de ne denir? Dense dense "Sahibinin Sesi" denir.

lerdir herhalde...

Ecevit "Faşizmin sırtını iki kez yere getirdik. Bu sefer de getireceğiz" diyor. 21 aylık iktidarı döneminde bunu nasıl yaptıklarını gördük. Demokrasi güçlerinin sesine kulaklarını tıkayarak, MHP-ÜGD açıkken İKD'yi, demokratik kuruluşları, ilerici yayın organlarını kapatarak, kendileri gibi düşünmeyen ilericileri hainlikle suçlayarak faşizmin sırtını yere getireceklerini sandılar. Şimdi ektiklerini topluyorlar.

Ecevit "faşizmi bugün de yeneceğiz" diyor. Bir yandan da faşist terörü körükleyen AP ile "demokrasiyi onaracak bir hükümet kurmak" tan söz ediyor.

Evet faşizm yenilebilir. Ama bunun yolu tekellerle, Demirel'lerle işbirliğinden geçmiyor. Faşist tehlike ancak içinde yurtsever CHP tabanının da yer aldığı en geniş demokrasi güçlerinin eylem birliğini sağlamakla önenebilir.

**İçişleri
Bakan
Vekili
işkenceler
konusunda
"böyle birşey
duymadım,"
dedi**

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Atilla Sav, Cumhurbaşkanlığı'na,
Başbakanlığa, Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği raporu açıkladı:

"İŞKENCELER SÜRÜP GİDİYOR"

**İki gün
gözaltında
kalan bir
genç kız
hastanede
öldü**

Genç kızın yakarış ve mahal-
le sakatları, kayırtması'nın 9 gün
komada kaldığı ve vücudunun
birçok yeriinde morartır oldu.

**Giresun'da 7 gün
işkence gören
bir yurttaş
yürüyemiyor**

"Seyyar kabloyu tam göbeğim
etrafında gezdirmeye başladılar. Vücu-
dum tamamen girdi, sol kolum, bağı
bulunduğu kalastan fırladı. O zaman
biri göğsüme oturdu. Cereyana ara ve-
rildi. Teypte aranjman çalmaya başla-
dı. İlk parçasını anımsamıyorum. 'Ah
nerede, vah nerede!' Hafif bir elektrik-
teydim. Soruyorlardı: 'Bu kimin?' Bu
parçanın kimin olduğunu söylemezsen
cereyanı çoğaltıyorlardı. Biri bitiyor
öbürü başlıyor: 'Gözün aydın, olan ol-
du sonunda!'"

**Ordu'da bir öğretmene
12 saat işkence yapıldı**

Öğretmen S.D.: "Altı kez falakaya yatırıldım. Çiğliklerim duyulmaması diye
ağızma ceketimi taktılar. O da yetmedi, yüzüme oturdular"

"EY DEVLET
BUYUKLERİ!
COCUKLARIMIZA
NEREDEN İŞKENCE
YAPILDIĞI BELLİ
KİM BU
İŞKENCELERİ
YAPTIYOR.
BULMAK ZOR
DEĞİL. EGER BU
İŞKENCECİLERİN
PEŞİNE
DÜŞMEZSENİZ,
BÜTÜN MİLLET
BİLECEK ARTIK.
BU İŞKENCELERİ
SİZ
YAPTIYORSUNUZ."

**"Oğlumuzu polisler
pencereden attılar"**

İzmir Devlet Hastanesi'ndeki
oğlumuzu ziyaret eden annesi
oğlunun kendisine, "Gözlerini
bağlayıp iki gün aralıksız işkence
yaptılar. Daha sonra pencereden
aşağıya ittiler" dediğini söyledi

HABERİZ SAYFADA

Malatya Emniyet Müdürlüğünde işkence
ile öldürülen Mehmet Ali Karasoy'un ba-
basi, en küçük oğluya gönderiyor işken-
ceyi öldürülen Mehmet Ali Karasoy
Mehmet Ali Karasoy'un babası:
**"Oğlum işkenceyle
katlettiler, cesedinin
her yanı işkence iziydi"**

"Ben bir babayım yetişmiş bir fidanımı yi-
tirdim. İçim ateş gibi. O'nu namuslu yaşad-
ığı için öldürdüler. Kendisini halka addıdık."

"BİLSİNLER Kİ KOLAY YILMAYIZ BİZ"

Su anda Türkiye'de 60 bine yakın siyasi tutuklu bulunduğunu yazıyor gazeteler. Göz altında tutulunanların sayısı ise sayılamayacak kadar çok. Suçsuz yere içerde tutulan, işkenceden kurtulmak için işlemedikleri suçları kabul edenlerin, işkenceden ölen ya da sakat kalanların sayısını tesbit edebilmek ise gerçekten zor.

Evladı eve bir gece gelmeyen ananın babanın aklına ilk takılan şey "Çocuğum bir faşist kurşuna mı kurban gitti?" oluyor. İkinci ihtimal ise yürekleri bir öncesi kadar hoplatan başka bir ihtimal. "Çocuğum ya polisteyse, ya işkence görüyorsa, ya ölüyor ya da sakat kalırsa?" korkusu oluyor.

mektip

Hapishane koşullarını anlatan Batman'lı bir genç kız ise evinden alındığını, karakolda kendisine çok "adi" davrandıklarını, tehdit edildiğini, götürüldüğü Siirt'te kendisine işkence gören arkadaşlarını seyrettiklerini, sonra cezaevine götürüldüğünü anlatarak: "... şartlar çok kötü idi. Bir kere ekmekten bir sürü bit çıktı. Yemekler berbat ve azdı. Cezaevinde bir kantin vardı. Güya tutuklular için. Satılan mallar o kadar pahalı ki almak mümkün değil. Üstelik satılanlar da berbat şeyler. ... Bize çok baskı yapıyordu. Burada dört ay kaldım. Bir gün ne savcıya ne de mahkemeye çıkartılmadan saliverildim. Ne suçum vardı ne de ellerinde bir delil. Sözde bizi yıldıracaklardı. Bilsinler ki biz öyle kolay yılmayız, korkmayız..."

Batman/Siirt D.B.

Gazetelerden seçmeler

"Diz çökmemi söylediler. Başımı yere koymamı, dizlerimi karnıma çekmemi söylediler. Çeşitli sorular sordular. Makatıma önce parmağımı sokuyor, sonra ağzıma getirip 'yalayacak-sın' diyor. Bir copu gene aynen makatıma sokarken, bir kişi kafamın üzerine oturmuş çöküyor. (...) Copu çkarttıktan sonra 'yala' diyor..."

"Odadan çıkartıp bir yere götürdüler. Belime ip bağladılar. Kalınca bir urgandı. Pencereden sarkıttilar, 6 veya 7 kat yüksekte. Geceydi. Tam aşağı sarkıtırken, gözümdeki bandı açıyor, epey sarkıtıyor, kafanı kaldırıp baktığı anda, bir bıçakla ipi keser gibi yaptığını görüyorsun."

mektip

İzmir'in Karabağlar semtinden yazan anaların yürekleri dertli.

"Ana yüreği işte, 15-16 yaşlarında 5'i kız, 3'ü erkek 8 evladımız 18 gündür kara zindanlarda. Suçsuz yere hapsedilmeleri bizleri kahırlandırıyor, dertlendiriyor..." diyorlar.

Karabağlar Cumhuriyet Lisesi'ne 3 ay önce atanan müdür, ilerici öğretmen ve öğrencilere baskı yapıyormuş, 25 öğrenciyi uzak illere sürmüş. Şöyle devam ediyor mektup:

"İşte bizim çocuklarımızın suçu, 25 arkadaşlarının sürülmesini protesto etmek, müdürün gerçek yüzünü Karabağlar'da duyurmak istemeleridir..."

"... Ama biz analar çocuklarımızla övünüyoruz. Onların niçin hapislerde olduklarının bilincindeyiz..."

Karabağlar'dan ilerici analar

Dergimize her gün işkence ve baskıları anlatan, evlatları katledilen anaların acılarını dile getirmeye çalışan kucak dolusu mektup geliyor. Günlük gazeteler ise resimleri ve belgeleriyle gözaltına alınanlara yapılan Nazi işkencelerini aratmayan işkence haberleriyle dolu. Tüm bunlara karşın İçişleri Bakanı Eren "Türkiye'de işkence yapıldığını duymadım" diyebiliyor.

"Gidişat ümit vericidir" diyen Demirel'e ise bu sözü ile neyi kastettiğini soruyoruz. İnsanların evinde, sokakta, kahvede herhangi bir yerde öldürülmesi, evinden göçe zorlanması, gözlerinin oyulması, dili ve kulağının kesilmesi, sorgusuz sualsiz kurşunlanması, ülkenin en ücra karakollarında bile işkencenin yaygınlaştırılması, polis işkencesinden ölenlerin her gün biraz daha artması... tüm bunlar ümit verici midir? İyiye giden bir Türkiye'nin işareti midir? Yoksa insan haklarının, onurunun ayaklar altında çiğnendiği, yaşama hakkının kalmadığı, elli binden fazla insanın "can güvenliği kalmadı" gerekçesiyle başka ülkelere sığınmaya çalıştığı, faşizmin iğrenç turnaklarının kapımızı tırmaladığı bir Türkiye'nin işareti mi?

FAŞİST KATİLLERDEN

İŞKENCECİLERDEN HESAP SORULSUN

★ 19 Haziran Perşembe günü, terör kurbanlarının işkencelere uğramış ilerici-devrimci gençlerin, siyasal tutukluların anaları ve eşleri İstanbul Barosu'nu ziyaret ettiler.

Faşist teröre, insan haklarının çiğnenmesine karşı savaşan, demokrasi güçlerinin yanında yerini alan kadınlar, İstanbul Barosu'nun işkencelere karşı yürüttüğü savaşımı selamlayarak dayanışmalarını dile getirdiler.

- İşkencelerin, cinayetlerin son bulması,
- Tüm suçu sömürünün olmadığı, barış dolu bir dünya istemek olan politik tutukluların serbest bırakılması,
- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Anayasa'nın uygulanması,
- Anti-demokratik baskıların son bulması,
- Evlatlarımızı ve eşlerimizi katleden faşist cinayet şebekelerinin kapatılıp katillerden, işkencecilerden ve sorumlularından hesap sorulması savaşımında, Baro'nun da yerini ve tutumunu sonuna dek koruyacağına inandıklarını belirttiler.

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın da, hak arama, hesap sorma konusunda ellerinden geleni yapacaklarını, yaptıklarını, bunun görevleri olduğunu ve acılı kadınların her zaman yanlarında olduklarını belirtti.

GREV MEYDANLARINDAN YÜKSELEN SESLER

Hayatın ateşten bir gömlek olarak işçi ve emekçileri sıkması, tekellerin bunalımın yükünü çalışanların sırtına yüklemeye çalışması işçi sınıfı ve emekçilerin hoşnutsuzluğunu her gün artırıyor. Grev ve direnişler yaygınlaşıyor.

Ülkemiz tarihinin en yaygın grevlerini yaşıyor. DİSK'e, Türk-İş'e, bağımsız sendikalara üye onbinlerce işçi ekmeği, işi, onuru için grev meydanlarında. Metal, tekstil, cam işçileri grevde. Diğer işkollarında grev kararı alan ve uyuşmazlık aşamasında bulu-

nan işçilerle bu sayı yüzbinleri buluyor.

Grevlerin başarıya ulaşması işçi sınıfının birliğinin sağlanması açısından önem taşıyor. Artık yığınlar sendikal alanda başarılacak güç ve eylem birliğinin, en geniş demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanmasında önemli bir adım olacağını biliyorlar.

Grevci işçiler etrafında demokrasi güçlerinin ördükleri dayanışma tekeller karşısında sağlam bir duvar oluşturuyor.

Türkiye'de ilk defa DİSK'e bağlı HürCam-İş ve Türk-

İş'e bağlı Kristal-İş Sendikalarının cam tekellerine karşı oluşturdukları güç ve eylem birliği işçi sınıfı düşmanlarının korkulu rüyası oluyor.

Şişe Cam grevi bir ay süre ile erteleniyor. Buna karşın cam işçileri grev boylarında örnek bir disiplin ve dayanışma içinde birliklerini kalıcı kılmak ve yaygınlaştırmanın bilinci içinde savaşımını sürdürüyorlar.

Bu sayımızda cam ve tekstil tekellerine karşı grevde olan işçilerle konuştuk. Bu konuşmalardan bir bölümünü aktarıyoruz.

NEDEN GREVE ÇIKTINIZ?

Ayşe Yanık (Paşabahçe Şişe Cam işyeri temsilcisi)

"Tek amacımız hakkımızı almak. Belki aç kalırız ama korkmuyoruz. Grev çıkışımız çok görkemli oldu. Bir uçtan bir uca Paşabahçe halkı grevdedi. Dayanışma, destek büyüktü... Çalışırken iş güvencemiz yoktu. Her an iş-

İNDE GRE

ten atılabıldik. İş ağır, ücret düşüktü. 12 senelik işçi 5 bin lira alıyor. Ama bu arada Şişe Cam yurtdışında yüzde 30 kâr yapmış... Bir de ülke bunalımda diyorlar. Evet ama bunun sorumlusu biz işçiler değiliz ki, bu yükü de taşımak istemiyoruz..."

Ozgül Sevincan (Paşabahçe Şişe Cam./Kristal-İş Üyesi/ 11 yıllık işçi)

"Bu hayat şartları altında greve çıkmak vazifemizdi. Hakkımız olanı almak istiyoruz."

Zühiye Öztürk (Feget Fab. Kristal-İş Üyesi/ 10 yıllık işçi)

... "aldığım para 4500 lira. 5 çocuğum var. Hepsini okuyor. Aylardır et yüzü görmedik. Onun için grevdeyim. Öyle de açız, böyle de. Eşim de grevde korkmuyoruz... On sene de sürse buradayım... Ayrıca iş güvenliği istiyoruz. Gerçi bu yıl emekli olacağım ama benden sonra gelecekleri düşünüyorum."

Zamları alınca hiç değilse onlar işten atılmasın. Patron her zamandan sonra eski işçileri atar yerine düşük ücretli işçi alır. İşgüvenliği bu yüzden önemli. Patronların işine gelmiyor bu istek. Bu yüzden grevlerimize ideolojik diyorlar. Halbuki bu bir ekmek kavgası."

GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİNİ NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ? SİZE YARARI NE OLDU?

Hüseyin Öztürk (Betebe Fab. Temsilci, Kristal-İş Üyesi)

"... Sendikalarımız güç ve eylem birliği kararı aldılar. Bundan çok memnunuz. İyi sonuç alacağımıza inanıyoruz. İsteriz ki tüm sendikalar güç ve eylem birliği yapsınlar. O zaman gücümüz daha da büyüyecektir."

Sakine Keskin (13 yıllık işçi/ Feget Fab.)

"İşçi arkadaşlarımızın, işçi sınıfımızın birlik olması çok iyi oldu. Eskiden aynı fabrikada birbirimize düşmandık. Şimdi ise memnunuz bu birliğimizden... İlk greve çıkışımız. Önlüğü seve seve giydik... Kararlıyız."

Şirin Beceren (Kristal-İş Paşabahçe Şube Bşk.)

"... Eylem birliğini Türkiye'de ilk kez biz yaptık. Şiarımız olan sınıf ve kitle sendikacılığı doğrultusunda toplu sözleşme taslağını tabana hazırlattık. Madde madde tartışıldı. İki sendikamızın taslakları birleştirildi. Ortak düşmana karşı ortak tavır aldık. Güç ve eylem birliğimiz grevlerden sonra da kazanılmış hakların korunması ve geliştirilmesi yolunda sürdürülecek. Bu birliğimizin tüm demokrasi güçlerine, emekten yana olanlara, ortak düşman olan tekelere ve emperyalizme karşı mücadelede örnek olmasını diliyorum."

« değil ürettiklerimizi giymek, yanından bile geçemiyoruz »

Ülkemizde Tekstil sanayii en kârlı alanlardan biri. Yüksek kârlar yapan tekstil tekelleri işçileri çok düşük ücretle çalıştırıyorlar. DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın bu azgın sömürüye karşı başlattığı grevler ise başarıyla sürüyor. Biz bu grevlerin ikisini ziyaret ettik.

• Vakko Fabrikası'nda 600 işçi çalışıyor. Grevden önce 63 işçiyi çıkarmış işveren. Geriye kalan işçilerin 175'i kadın. DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın üyeleri. Kendileriyle yaşam koşulları, grev üzerine sohbet ettik. "Ürettiklerinizi giyebiliyor musunuz?" diye sorduk bir ara. Bir kahkahadır koptu. Başladılar anlatmaya:

"... Burada bir model dairesi var. Orada yaptığımız elbise 80.000 lira. Düşünün bir gömlek 13 bin, bir ayakkabı 7 bin, bir eşarp 3-4 bin lira. Ama bu 80 binlik elbiseyi diken işçinin aylığı 3500 lira... Mesela ceket bölümünde haftada 300'den fazla mal çıkarıyoruz. Bunlar 25-40 bin lira arasında satılıyor. Maaşlarımızı söylediğimizde bize kimseler inanmıyor. "Hadi canım Vakko bu kadar az ücret verir mi?" diyorlar. İşte durum bu. Değil ürettiklerimizi giymek, yanından bile geçemiyoruz..."

"... Hakkımızı istiyoruz. Ücret zammı, ikramiye, yakacak yardımı, özellikle iş güvencesi istiyoruz. İş güvencesi

olmazsa adam bizi grev bitince işten atar. Düşük ücretle işçi alır..."

"Grevleriniz ideolojik" diyorlar ne dersiniz?

"Derler onlar. Biz öksürsek bile onlara göre ideolojiktir. Bizim için '28

bin lira alıyorlar' diyor patronlar. Bu parayı alabilmek için bir işçinin her ay ölmesi, evlenmesi, doğum yapması, askere gitmesi, yakınlarının ölmesi gerekiyor. İdeolojik grev masalı da böylece bir kez daha yalanlanıyor..."

“grev bize okul oldu”

• Çift Kaplan Fabrikası'nda 153 işçi çalışıyor. 15'i erkek diğerleri ise 16-20 yaşlarında genç kızlar. Bize grev ve nasıl çıktıklarını şöyle anlattılar: "... Ücretlerimiz çok azdı. Bu arada 51 arkadaşımız işten atıldı. Daha çok bu yüzden çıktık greve. Aslında grev niyetimiz vardı. Ama arkadaşlar çok ufak olduklarından çıkamıyorduk. Yani nasıl mücadele edeceğimizi kimse bilmiyordu. İlk olarak böyle bir şey geliyor başımıza... İlk grevimiz... Yaşlarımız çok küçük. Tecrübemiz yok. Ama umduğumuzdan daha iyi gidiyor grevimiz. Yaşları küçük olduğu halde iyi mücadele veriyor arkadaşlar. Nöbetlere muntazam geliyorlar... Sonra bize dayanışma gösteren de çok. Çevre grevlerden, cam fabrikasından, Maden-İş'den arkadaşlar geliyor. Her türlü ekşimizi tamamlayıp, gece gündüz bizi koruyorlar, yardım ediyorlar. Bu çok güzel bir şey. Grevimizden çok memnunuz..."

KARTAL'DA KADINLARIN DEMOKRATİK BİRLİĞİ GÜÇLENİYOR

Kartal'da İlerici Kadınlar, TİP Kadın Seksiyonu, ve Demokratik Kadınlar Birliği'nin yürüttüğü eylem birliği çalışmalarını sürdürüyor.

Grev ziyaretleri ile başladı çalışmalar. Arcelik ve Tezsan grevlerini birlikte ziyaret eden 50'ye yakın kadını işçilerle konuşmaya çalıştı.

Daha sonraki çalışmalar ise çevredeki tutuklu ve faşist terör kurbanı ailelerin ortak ziyareti ile sürüyor.

ilerici kadınlar grevci işçilerin OMUZ BAŞINDA

• İzmit'te ilericiler, yurtseverler grevde olan Rabak ve Çelik Sanayi işçilerini ziyaret ettiler. İlerici kadınların da katıldığı ziyarette Aster-İş şube başkanı ve Maden-İş 7. Bölge Temsilcisi de bulundu.

• İzmit'li ilerici kadınlar, Manesman grevci işçilerine hergün sıcak yemek götürerek dayanışmanın güzel örneklerinden birini veriyorlar.

• Uşak'lı ilerici kadınlar, 340 işçinin direnişte olduğu UPMAŞ iplik fabrikası işçileriyle dayanışma içindeler. Grevci işçileri yalnız bırakmıyorlar.

• Eskişehir'li ilerici kadınlar, kendi yaptıkları elişlerini sergileyerek elde ettikleri gelirle grevdeki Maden-İş üyesi işçilere erzak aldılar. Mahallelerden topladıkları erzakları da ilave ederek Entil, Arçelik, Göröl, I.C.F. grevci işçilerini ziyaret ettiler.

• 4 Mart'tan beri direnişte olan Alanya Demir-İş direnişi başarıyla sonuçlandı. Direniş boyunca Alanya işçilerini yalnız bırakmayan Hasköy'lü kadınlar bu mutlu günlerinde onlarla birliktelerdi. Hep birlikte pişirilen yemekler yenerek, halaylar çekilerek bu mutlu gün kutlandı.

• Levent, Beşiktaş, Şişli, Beyoğlu ilerici kadınları, TİP temsilcileri ile birlikte Mısırlı Triko ve Vog Baly grevlerini ziyaret ettiler.

• Beşiktaş ilerici kadınları Ortaköy'deki Pfizer İlaç Fabrikası'ndaki işçileri, grevlerinin 27. gününde ziyaret ettiler.

• Ankara'lı ilerici kadınlar, bir buçuk aya yakın zamandır grevde olan Bank-Sen'e bağlı Türk Dil Kurumu işçilerini ziyaret ettiler. "Türk Dil Kurumu'nda 20 yıllık bir işçinin aldığı ücret 4500 lira gibi komik bir rakam. İşçiye, emekçiye para vermeyen patron, 33 milyon liraya yeni bir bina yaptırdı. Biz bunun için çıktık greve. Grev bize çok şey öğretti. Kendi örgütlü gücümüzü gördük, gücümüze inanmayı, güvenmeyi öğrendik" diyor Mazlum Beyhan.

TDK çalışanlarından Sevgi ise: "Beni en çok etkileyen diğer işyerlerinde çalışan emekçilerin gösterdikleri dayanışma oldu. Adını bile duymadığım işyerlerindeki arkadaşlar bizleri ziyaret ettiler. Yanımızda olduklarını bildirdiler. Şimdiye kadar kafamızdaki dayanışma kavramı böylece somut bir anlam kazandı." sözleriyle, emekçilerin, işçilerin dayanışmaları karşısındaki duygularını belirtiyor. Diğer Türk Dil Kurumu emekçileri de Sevgi'nin bu sözlerine katılıyorlar. Aynı görüşü paylaştıklarını belirtiyorlar.

• Balıkesir Bilcanlı Tuğla ve Kiremit Fabrikasındaki grev başarıyla sonuçlandı. 112 işçi, Beton-İş öncülüğünde açlığa, soğuğa, her türlü olanaksızlığa karşı dayandı. Balıkesir'li ilerici kadınlar, grev süresince işçilerin bu haklı direnişini desteklediler. Her gün grev yerinde yemek pişirdiler. Dayanışmalarını hiç eksik etmediler

• Bandırma'da TİP TSİP Birlik Dayanışma bir "İşçi Dayanışma Gecesi" düzenlediler. İlerici kadınlar, genç kızlar çeyiz sandıklarından çıkarttıkları elişleriyle grevci işçilerle dayanışma sergisi açtılar. Oradan kalan geliri Maden-İş Sendikası'nın dayanışma hesabına yatırdılar.

• Bornova'da TİP Kadın Seksiyonu, Demokratik Kadınlar Birliği ve İlerici Kadımlardan oluşan bir grup temsilci, Maden-İş'e bağlı grevci işçileri ziyaret ettiler.

Grevci işçilerle hayata geçirilen dayanışma, güç ve eylem birliğinin kalıcılaşması için olanakları artırıyor, kadın hareketine olumlu kazanımlar sağlıyor.

• Lice'li ilerici kadınlar, Diyarbakır Çukurova Holding'te grevde olan Maden-İş'e bağlı işçileri ziyaret ettiler. Götdürdükleri çeşitli yiyeceklerle dayanışmalarını dile getirdiler.

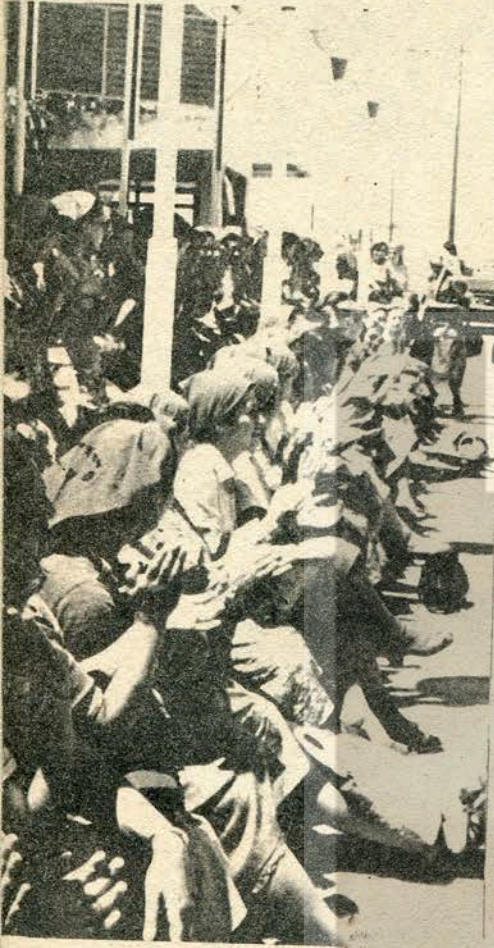
KARDEŞ FABRİKALAR

Tüm ilerici kadınlar, analar, bacılar, bir kez daha yiğit maden ve tekstil işçilerinin yanbaşında, onların tekceli patronlara karşı grev savaşımını destekliyorlar.

Alınan haberlere göre, yurdun her bölgesinden kadınlar, grevdeki Tekstil ve Metalurji işyerlerini kardeş işyeri ilan etmişler ve bu işyerleri ile maddi, manevi her türlü dayanışma içinde olacaklarını bildirmişlerdir.

Bu bölgeler ve kardeş işyerleri aşağıdadır:

Doğu Karadeniz B İlerici Kadınları	Güney Bölgesi İlerici Kadınları	Trakya Bölgesi İlerici Kadınları	İç Anadolu Bölgesi İlerici Kadınları
Perfektüp	Man	Evar	Sanuk Örm (SAKS)
Çelik Montaj	Tezsan	Eltor	Örtel
Telra	Altaş	Kaynak Tekniği	Konfor Yatak
Karsan	Palmek	Beldesan	Kabaklar
Tuber Çelik	Rastaş		Emboy-Yüntaş
Neyir	Rabak		Mısırlı
Vog	Parsan		Dökümaj
Balık Ağı			General Elektrik Bufer
Ege Bölgesi İlerici Kadınları	Marmara Bölgesi İlerici Kadınları	Batı Karadeniz B İlerici Kadınları	Güney Doğu B İlerici Kadınları
Hisar İplik	Mithat Giyim Sanayi	Subsan	Altın Zincir
Kaplanteks	Herboy Çamaşlıları	Merse	Böhler
Halil Tolasan	Paktaş Pamuk İplik	Tekfen	Metal Kaplama
Sevil Triko	Testaş	Net Civata	Mesan
Vakko	Haymak	Edip İplik	Sungurlar
Profilo	Simko	İleri Mensucat	Ferro Döküm
Belimar	Beltan		Güven Boya
Arcelik			Dinarsu

BÜYÜK KADIN YÜRÜYÜŞÜ

I. YILDÖNÜMÜ

*öyle işledi ki kızgın asfaltta
arak izlerimiz
bu yoldan faşizm geçemez
göreceksiniz.*

28 Nisan 1979

Ülkemiz emekçi kadınlarının biricik örgütü İlerici Kadınlar Derneği İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından hiç bir gerekçe gösterilmeksizin kapatılıyor.

Ancak demokrasi için canlarını vermeye hazır, halkının yanında, yiğit, işçi, emekçi aydın kadınlarımız bu karar karşısında suskun kalmıyorlar. Dünyada eşine az rastlanır bir yürüyüş düzenlemeye karar veriyorlar. Herkes çocuğu, kocasıyla vedalaşıyor. Ve demokrasi savaşımında tarihe geçecek BÜYÜK KADIN YÜRÜYÜŞÜ başlıyor.

20-21 Temmuz günleri İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz belgisi altında İstanbul ve İzmir'den iki yürüyüş kolu, yola koyuluyor. Hedef ANKARA. Yol üzerindeki kentlerin, kasabaların ana caddelerinden geçiyor yürüyüş kolu. Sloganlar haykırıyorlar hep bir ağızdan: İKD KAPATILAMAZ! MHP ÜGD KAPATILSIN! EVLAT ACISINA SON! Yolların kenarına birikmiş halk içten alkışlıyor onları. Soğuk su dağıtıyor yaşlı kadınlar yürüyüşçülere.

Bazı bölgelerde polis engellemeye çalışıyor kadınları, kentlerin dışından geçmeye zorluyor. İstemiyorlar halkın duymasını. Aramalar, beklemeler Geceleri emekçi mahallelerinde konaklıyor yürüyüşçüler. Mahal-

le halkı evlerini açıyor onlara. Yemek getiriyor. Sohbetler yapılıyor, CHP ağırlıklı hükümetin faşist odakların üzerine gideceği yerde adı hiç bir yasa dışı eyleme karışmamış demokratik kadın örgütü İKD'nin kapatılması knanyor.

Yürüyüş kolu Ankara'ya yaklaşıyor. Türküler yakılıyor yollarda. Marşlar söyleniyor. Ankara Sıkıyönetim bölgesinin sınırında duruluyor. Otobüslerin üzerindeki flamalar sökülüyor. Seyahat özgürlüğüne sahip her yurttaş gibi Ankara'ya giriyor kadınlar. Ama baskılar, izlemeler durmuyor. Polis yol kenarında durduruyor onları. Bir temsilci grubu Ankara'ya, İçişleri Bakanıyla görüşmeye gidiyor. Bakan elinden fazla birşey gelebileceğini söylüyor. Şaşıyor kadınlar. Bu arada geride kalan otobüslerdeki kadınlar polis ve jandarma tarafından copla, dipçikle tartaklanıyor ve Sıkıyönetim sınırları dışına çıkarılıyorlar kaba kuvvetle.

Ancak ilerici kadınların bu bilinçli, örgütlü eylemi tüm yurtdışı ve yurt dışında yankı buluyor. Yüzlerce dayanışma mektubu geliyor Avustralyadan, Kanadaya kadar. Yurtdışındaki yayın organları geniş yer veriyorlar yürüyüşe. Kadın hareketi tüm baskılara karşın durdurulamayacağını kanıtıyor dosta, düşmana.

DIŞ BASINDA NASIL YER ALDI ?

TURKEY

Women's Long March

"c'est dans l'effervescence actuelle de la lutte des classes qu'il faut situer la naissance de cette association de femmes indépendantes"

The sun shone down on the Anatolian plain. Close to 200 women with red scarves on their heads, some marching down the highway, some carrying banners with the words "Kadınlarımızın özgürlüğüne sahip olmalıyız" (Our women should have their freedom) and "Kadınlarımızın özgürlüğüne sahip olmalıyız" (Our women should have their freedom) were seen in Ankara. "Kadınlarımızın özgürlüğüne sahip olmalıyız" (Our women should have their freedom) was the slogan of the "Kadınlarımızın özgürlüğüne sahip olmalıyız" (Our women should have their freedom) movement. "Kadınlarımızın özgürlüğüne sahip olmalıyız" (Our women should have their freedom) was the slogan of the "Kadınlarımızın özgürlüğüne sahip olmalıyız" (Our women should have their freedom) movement.

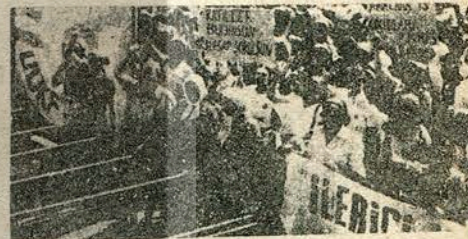
equally male and female, the Progressive Women's Organization (PWO) last week, as a membership of 14,000, with 23 branches and 70 local offices all over Turkey. It became a member of the WIPF in 1970. Activities: defending women's rights, mobilizing women against local bosses.

ing the borders of the deepest economic crisis in the country. The working class and other workers.

The HDP government has already to take a determined line against the rising fascist forces. On the other hand, rather than liberalise the limited democratic rights, great sacrifices of the rightist class it was backed into fascist legal law as it perceived that the only way to the state of the law where established and controlled.

Türczynki wyszły na ulice

W dniach 20-23 lipca br. na znak protestu przeciwko likwidacji Organizacji Postępowych Kobiet w Turcji setki kobiet wyszły na ulice z transparentami, na których hasła protestujące przeciwko tej decyzji widniały obok hasła politycznych i społecznych: „Równa praca - Bezpłatne mleko dla naszych dzieci” „Nie dla NATO” i „Faszyzm nie przędzie”. Demonstrowały postępowe kobiety wszystkich pokoleń w wieku od

مسيرة المرأة التركية

حوت مؤخرًا أطول مسيرة نسائية في تاريخ تركيا، وهي بالتأكيد حدة من أطول المسيرات في العالم أجمع. وقد سجلت بذلك انعطافًا هامًا في الحركة النسائية وكذلك في النضال ضد الفاشية.

Çorum halkı faşistlere karşı direnerek yeni bir 'K.Maraş'ı önledi

ÇORUM'U YAKIP YIKMAK İSTEYEN İNSANLIK DÜŞMANLARI

Çorum Gazi Bulvarı'nın son hali
Çorum'da dört gündür beri devam eden yıkımın ardından sona eren tam bir harabe görünümünü aldı. İç savaşlarda olduğu gibi her grup kendi ayrı kesimlerinde mevzilenmiş ve araba ve otomobil bölgeler "Yeşil hat" olarak nitelendi. Bu harabe yıkımına olayları da meydana geldi. Yıkılan Çorum'un en caddelerinden biri olan Gazi Bulvarı'nın son hali.

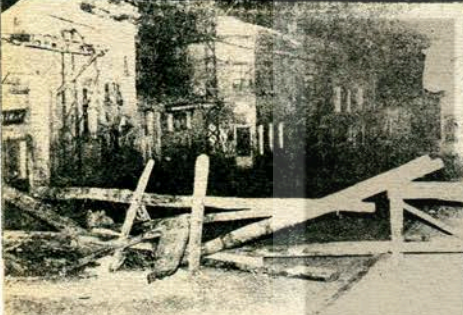
Çorum'da her sabah yeni cesetler toplanıyor

Cuma gününden beri devam eden kanlı olaylarda can verenerin sayısı 20'ye yükseldi

- Olaylar ilk günkü hızını kaybetmekle birlikte peşleri yer yer kitle ganimetleri meydana geliyor. Çolu sayısının her an artmasından endişe ediliyor.
- Halkın zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilmemesi için şehirden sokaka çıkma yasağı gündem itibaren saat 11 ile 20 arasında kaldırıldı.
- Şehirde sıkı güvenlik önlemleri sürdürülüyor. Cumhuriyet Savcısı Ertem Türker, gözetimine alınışlarını sayısının 287'ye ulaştığını açıkladı.

Öldürülmeden önce işkence yapılmış Çorum'da hayatlarını kaybedenlerin çoğunun yaşı 40'ın üzerindedir. Her gün bir kişi öldürülmeden önce işkence yapılmış.

Çok mahallede halk, herhangi bir saldırı karşısında kendilerini koruyabilmek için barikatlar dikmiş ve başında nöbet tuttu. Fotoğrafta, kurulan bir barikattan arka kalanlar görülüyor.

Amaçlarına ulaşamayan faşist canilerin geri çekilirken Hıdırlıktepe mevkiinde 5'i Sünni savunmasız CHP'li 9 yurttaşını kurşuna dizdikten sonra sokak ortasına atıklarını belirlendi

CAMI SAPASAĞLAM

CORUM AYAKTA FAŞİSTLER ALEVI-SÜNNİ BÜTÜN HALKA DÜŞMAN

MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra yurdun birçok yerinde olduğu gibi Çorum'da da terör estiren faşistler hükümetin güvenoyu almasından sonra kitlesel saldırıya geçtiler. Halkı "Komünistler camiye bomba attı" diye kışkırtmaya, alevilerle sünnileri birbirine kırdırmaya çalıştılar. Ancak halk faşistlere karşı canını ve malını korumak için direnmeye başladı. Mahallelerde barikatlar kuruldu, sokaklarda sabaha kadar nöbet tutuldu. Bu arada polisin ve çeşitli yetkililerin tarafı davranması halkın güvenliğini daha da tehlikeye soktu. Birçok devlet kurumu, özellikle Sigorta Hastanesi faşist militanlarca işkence odası ve üs olarak kullanıldı. Görev yapmaya çalışan basın mensupları

gözaltına alındı. Bazıları ölümden kılpayı kurtuldular. Gelişen olaylar, ortada bir mezhep kavgası değil, açık bir faşist saldırı olduğunu kanıtladı. CHP üyesi 9 alevi ve sünni yurttaşın faşistlerce işkence yapıldıktan sonra birarada kurşuna dizilmeleri bunun bir örneğidir. Ülkeyi bir iç savaşa sürüklemek isteyen faşist güçler, Çorum halkının direnmesi karşısında gerilemek zorunda kaldılar. Çorum halkı, faşist tehlikeye karşı birlikte direnmenin gücünü kendi deneylerinde yaşadılar. Şimdi Çorumlular, alevisiyle, sünniysiyle faşistlere karşı tek bir yumruk...

ÇOCUKLARIN SESİ

Oynarken birlikte
Seninle biz
Hem seniz, hem ben'iz

Merhaba Sevgili Arkadaşlar,

Diyorum ki, bu ay biraz da arkadaşlıktan söz edelim. Bilmem hiç düşündünüz mü? Biz çocuklar çok çabuk arkadaş oluruz. Hele oyun oynuyorsak, birbirimizi tanımasak bile, yabancılığımız hiç de uzun sürmez. Hemen tanışırız. Herşeyi paylaşmayı, birbirimizi sevmeyi ne çok isteriz. Oyunları 'BİRLİKTE' oynarız; koşarken 'HEP BERABER'; güneş 'HEPİMİZİ' ısıtır. Ve yine 'BİZ' yazıp, çizip, konuşurken 'BİRLİKTE', dünya daha aydınlık, yüreklerimiz daha sıcak olur.

Ama ne yazık ki, bize bu düzende "BEN" demek küçücükken öğretilmeye başlanır.

Alfabe ile başlar bu.

"Baba 'BANA' top al", "Bu 'BENİM' topum", "BENİM' oyuncaklarım", "BENİM-ki en güzel"....

Bakın büyük ozan Brecht (Brecht) neler demiş :

Bu benim. Bu senin.
Benden. benim kitabım çalındı.

Senin mendilin paralandı
Ben ondan bi'şey almam.
O beni davet etmedi.

Bana para borçlular,
Bana teşekkür borçları var.

Ben şunu ve bunu isteyebilirim.

Ben onu reddederim.
Arkadaşlar, gelin BEN demeyelim.

Şu BEN'i o kadar sık duysak bile!

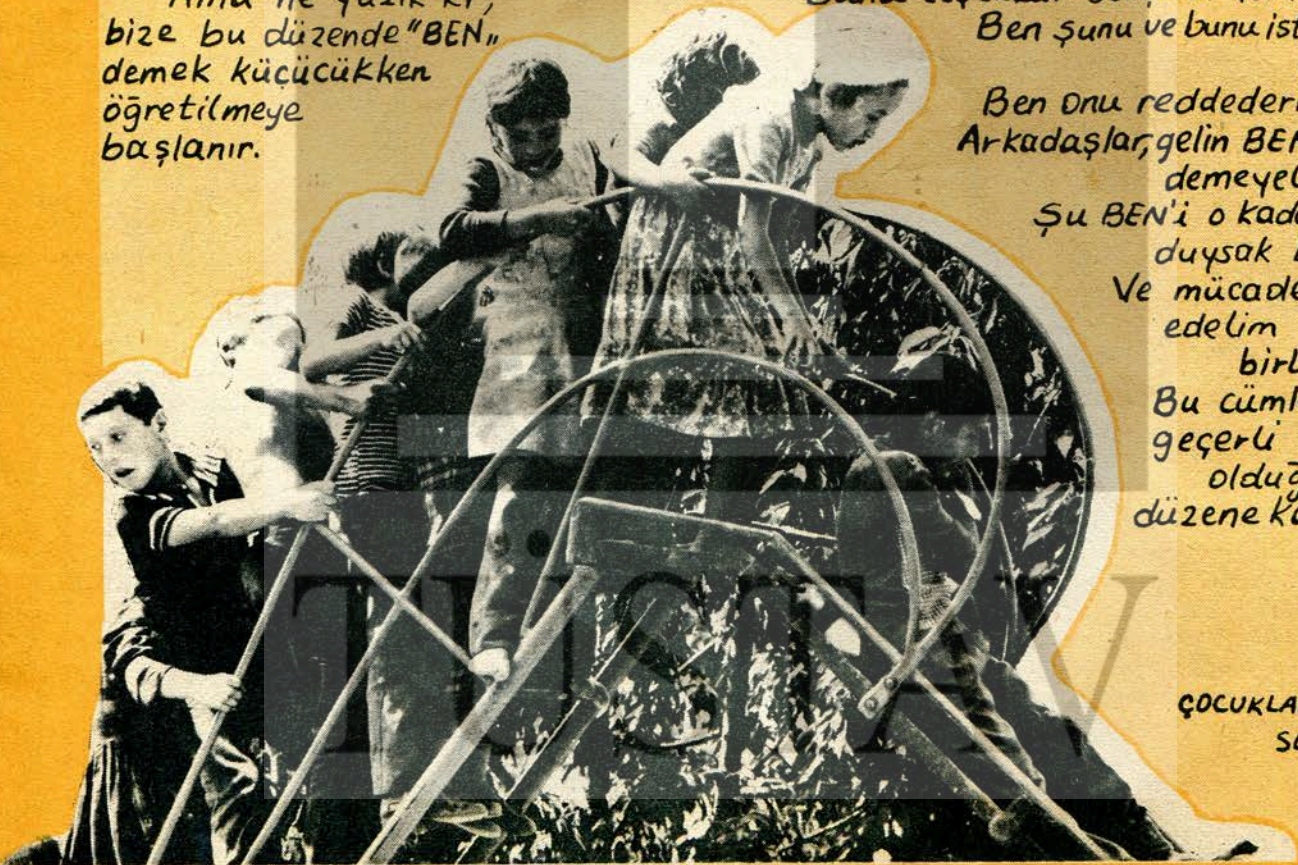
Ve mücadele edelim

birlikte.

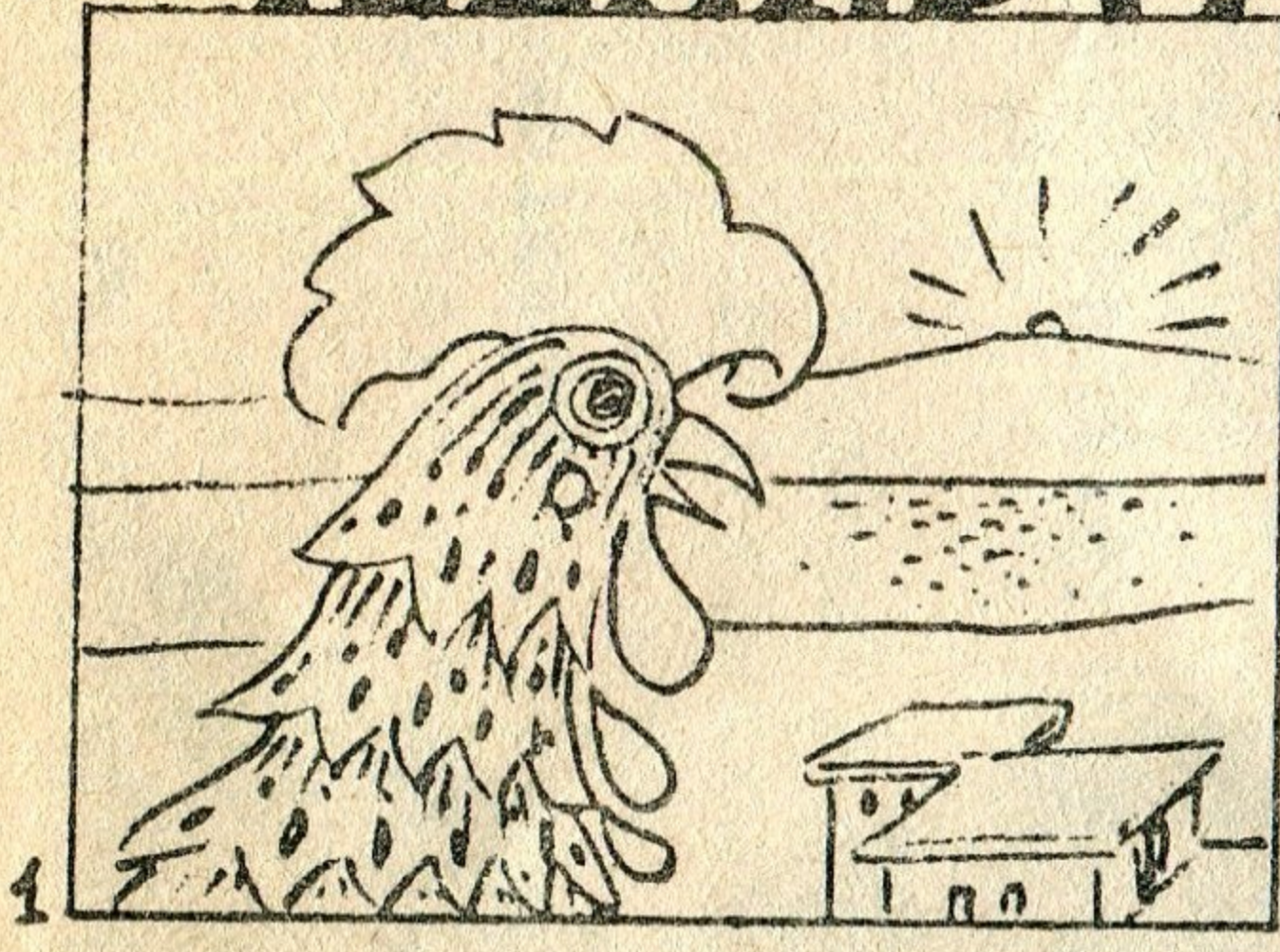
Bu cümlelerin geçerli

olduğu düzene karşı!

ÇOCUKLARIN
SESİ

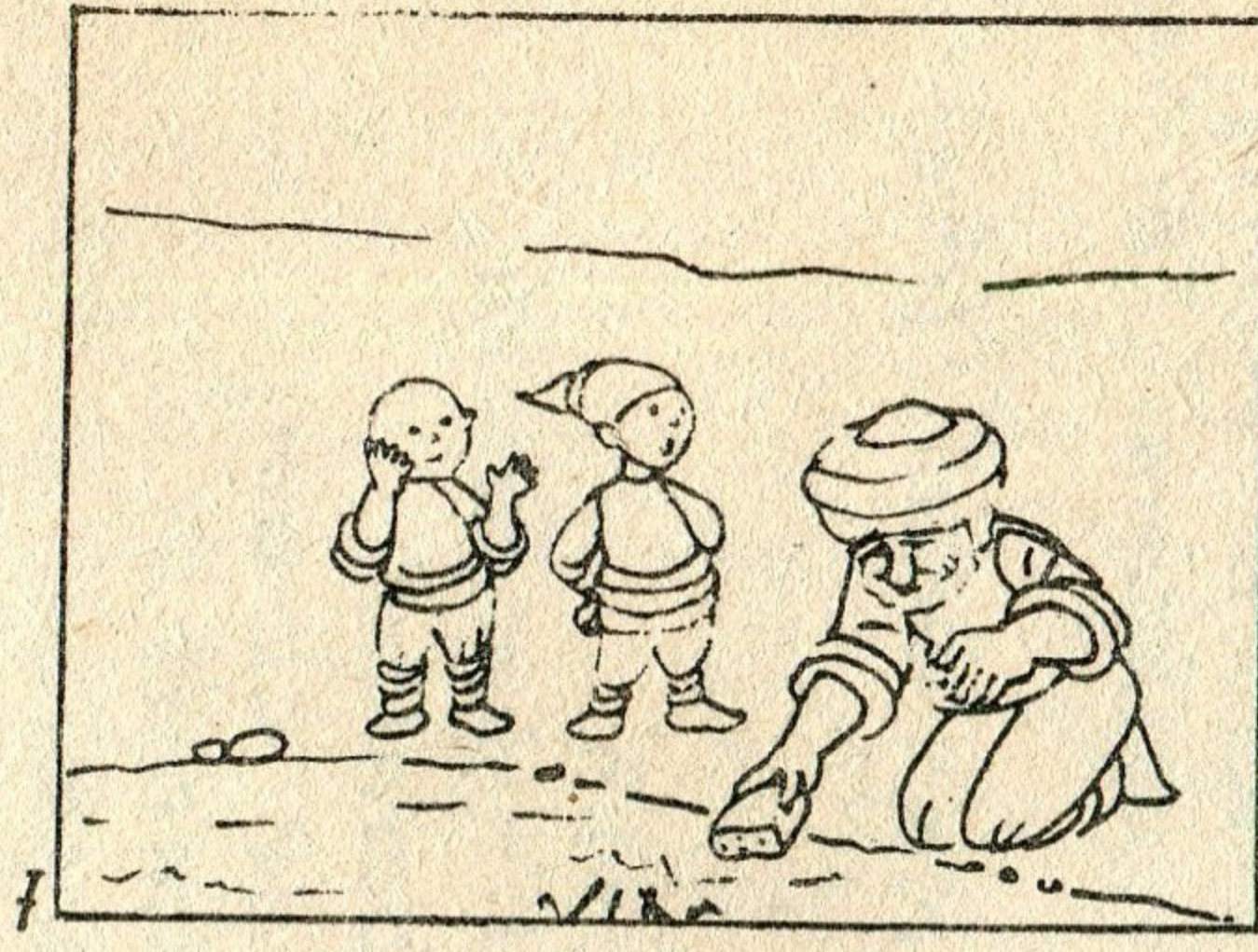
NASRETTİN HOCCA

1 Bir sabah yaramaz bir horoz kalk borusunu çalar.

2 Uyandırır Hoca'yı. Hoca kalkar, giyinir.

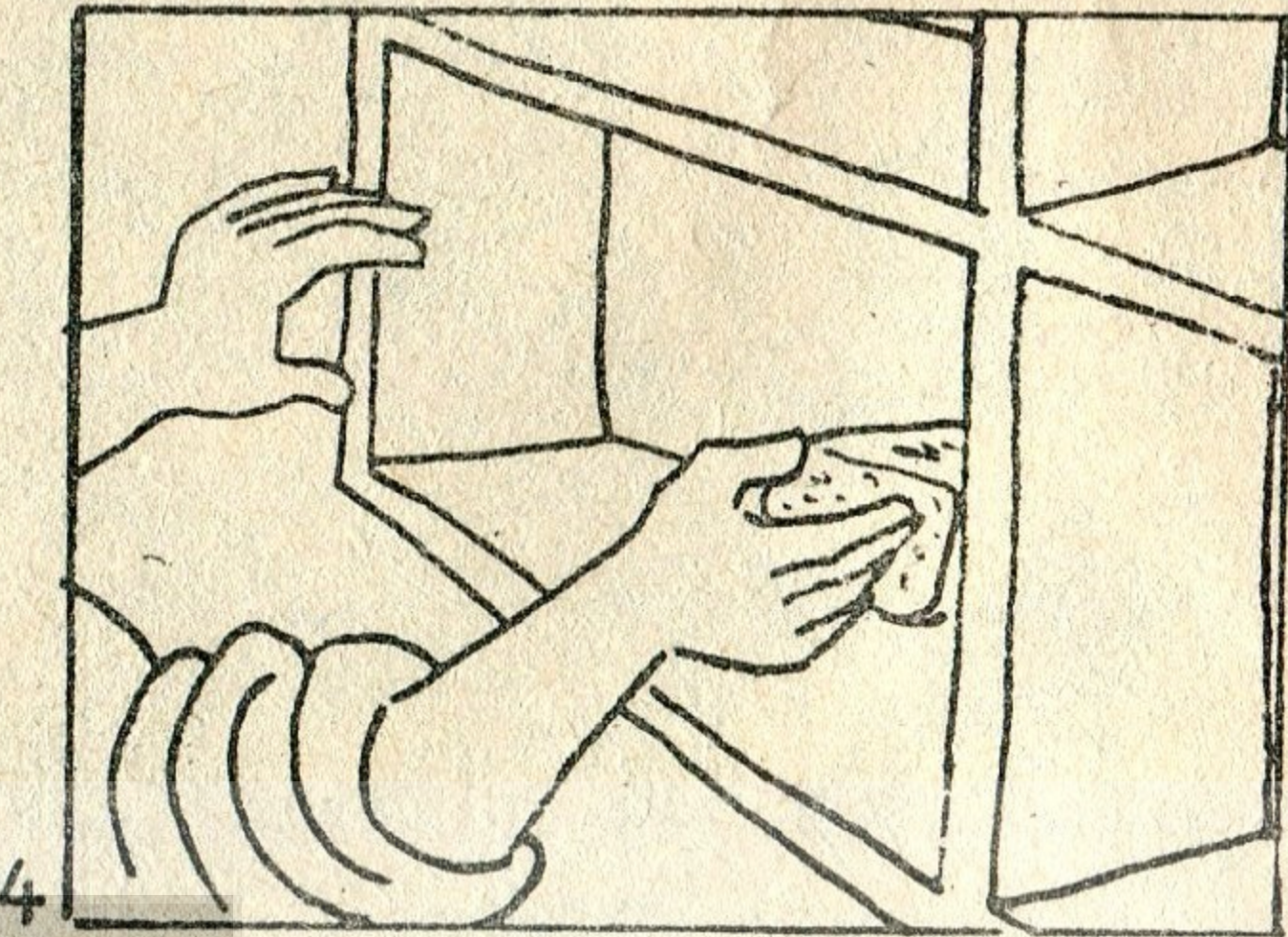
7 Hoca'yı gören üşüşür başına; Çocuklar...

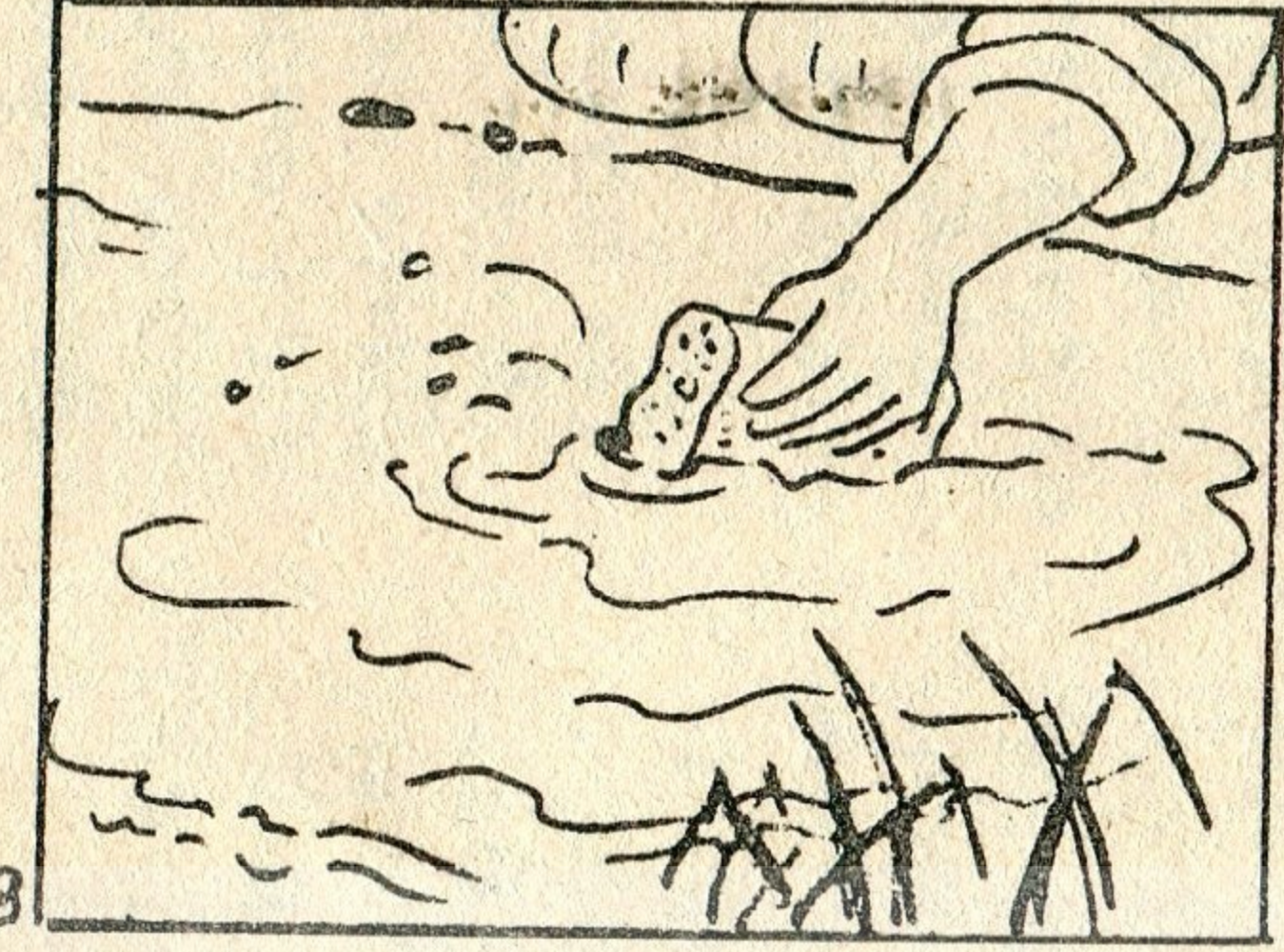
8 Ve bir adam...

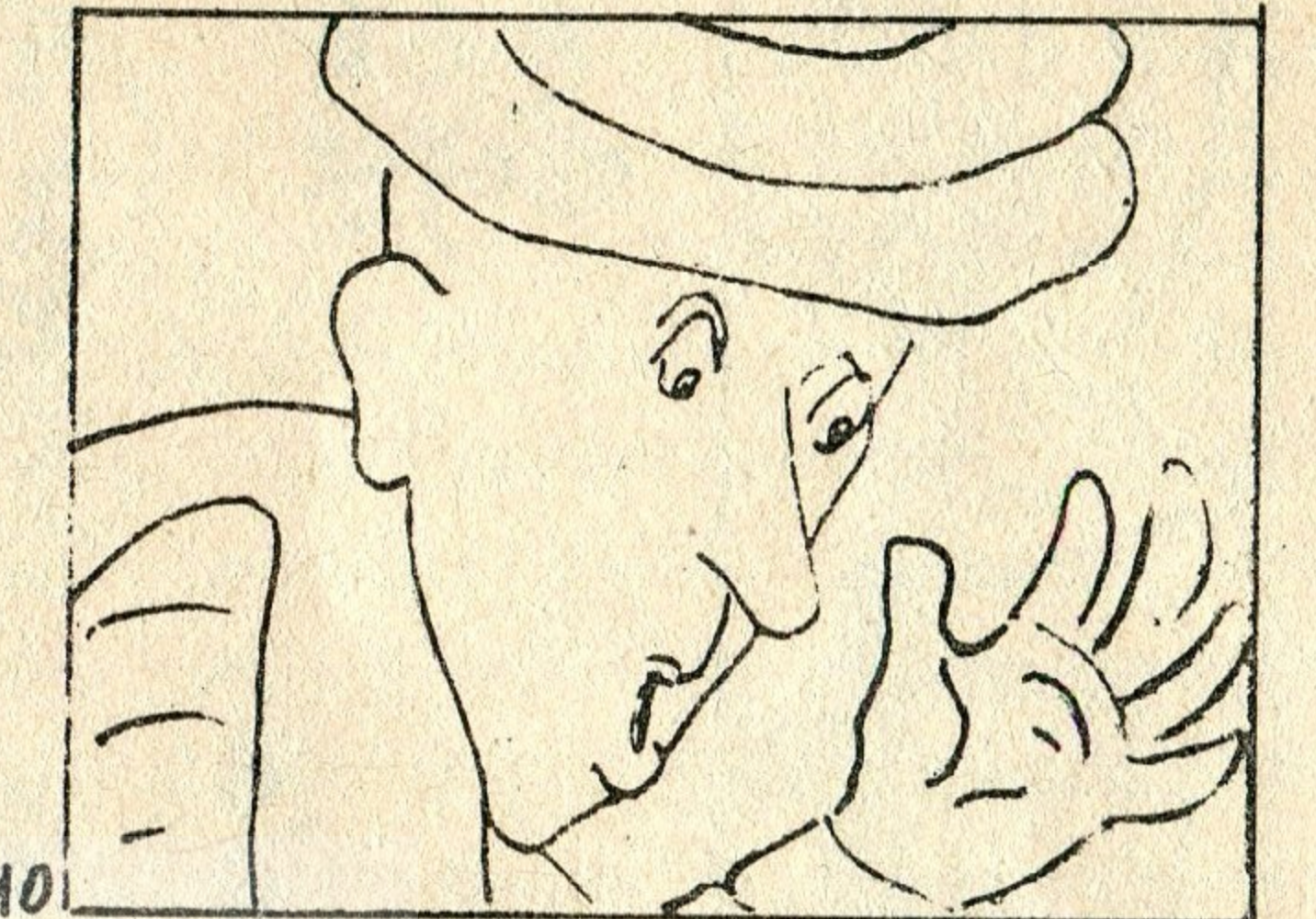
3 Hemen mutfığa koşar. Karnı çok aç. Fakat tencere, küp, dolap... hepsi bomboş. Hepsini tam-takır kurubakır.

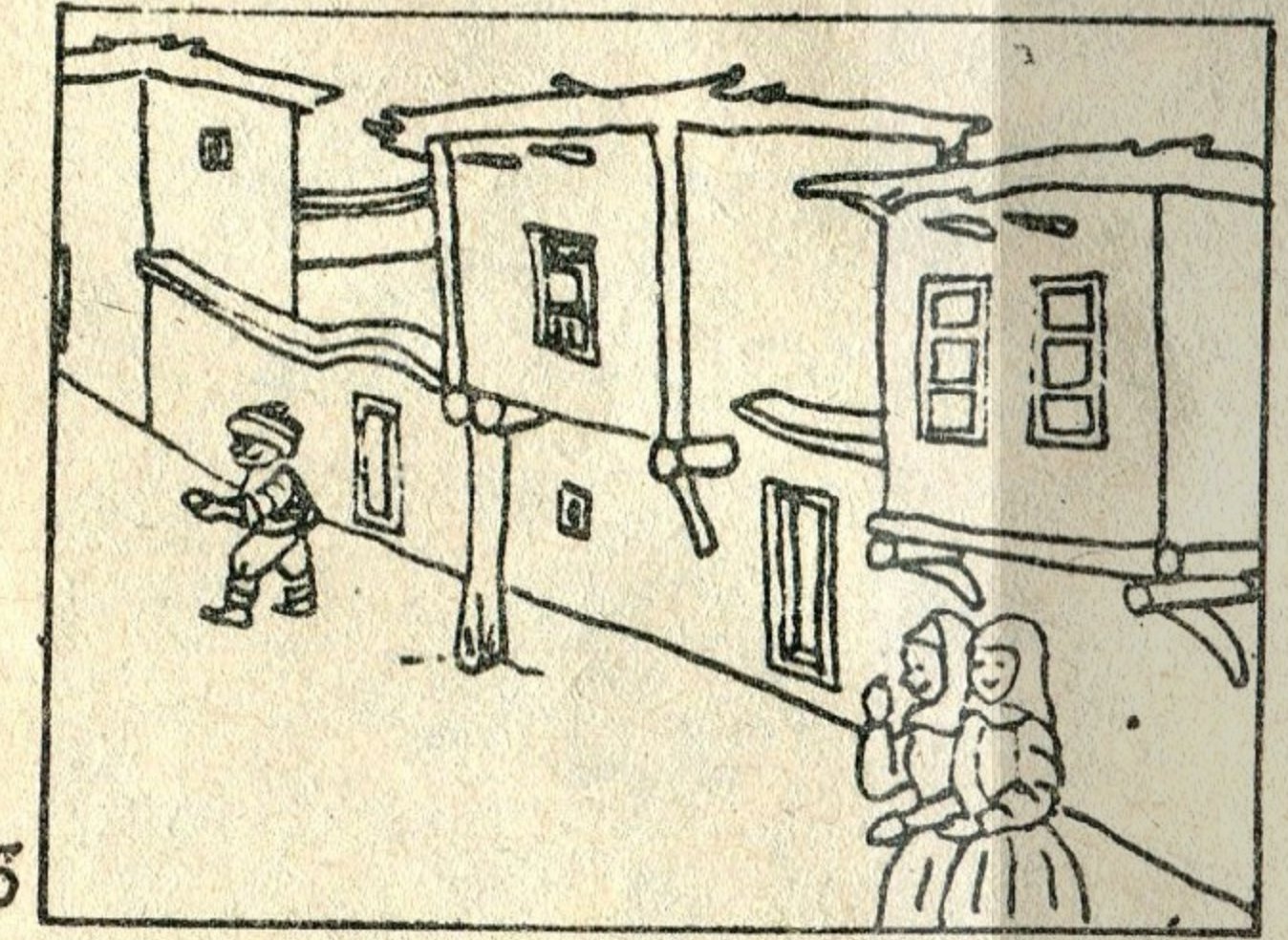
4 Bir kuru ekmeğin parçası bulur, onu alır, evden çıkar.

9 Hoca kuru ekmeğini göle batırıp yer. Herkes şaşır bu işe.

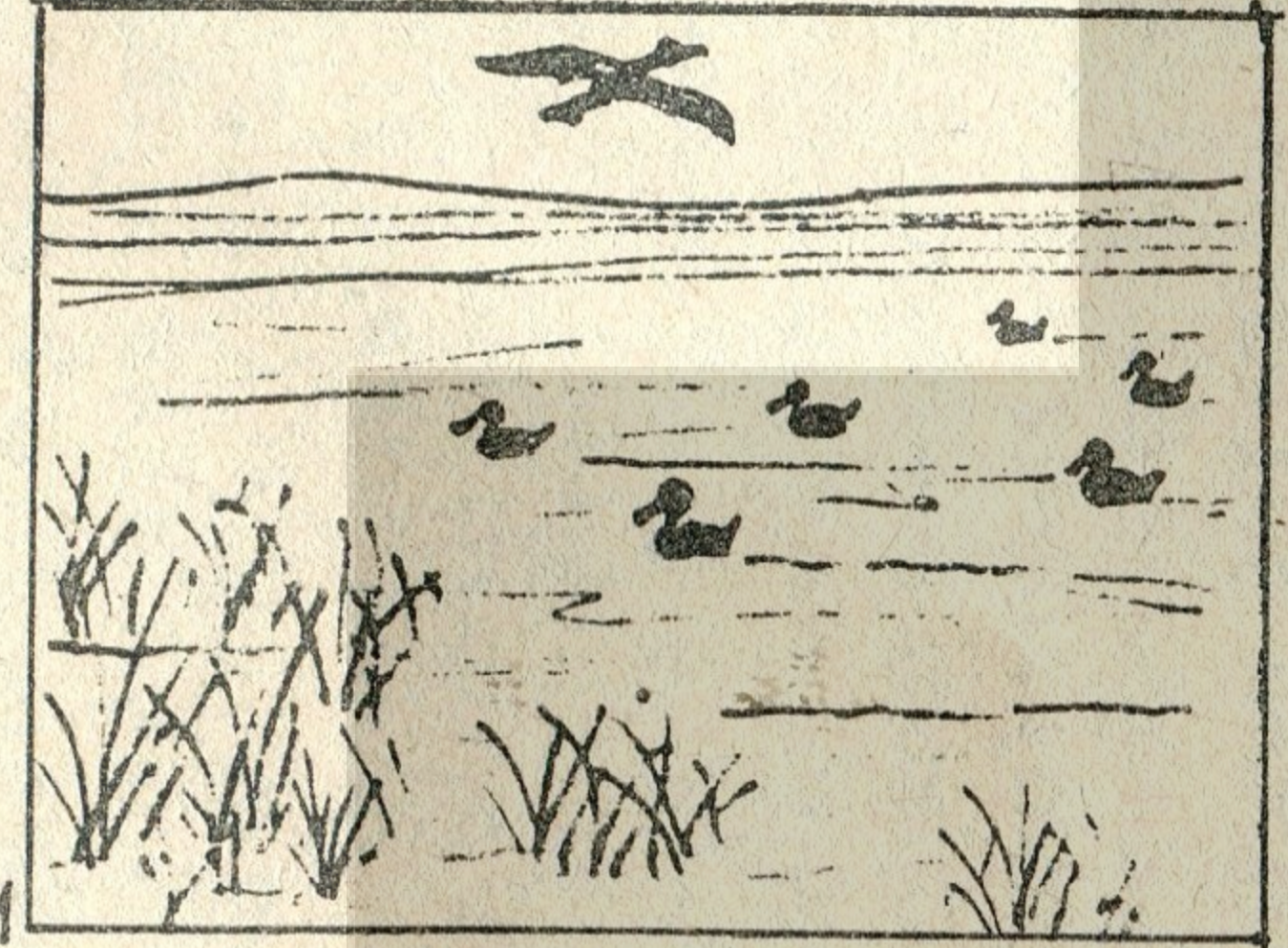
10 Adam dayanamaz sorar: - Hoca ne yapıyorsun böyle?

5 Komşular gülsür; kimbilir aklına gene ne geldi diye...

6 O, doğru göle koşar.

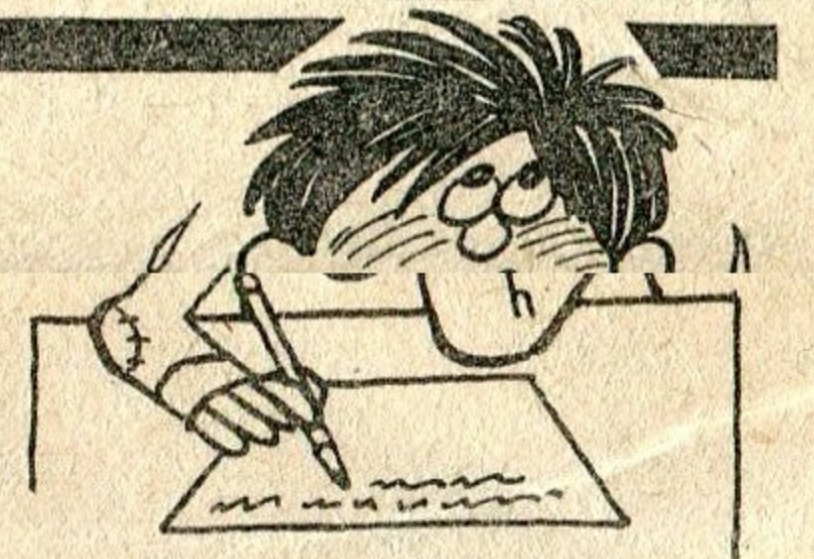
11 Nasrettin Hoca şöyle bakar içinde ördeklerin yüzdüğü göle ve verir yanıtını şıp diye.

12 - Ne yapacağım, ördek çorbası içiyorum, buyrun siz de.

SU TOPA NASIL VARABİLİRİZ ACABA?

Uzunköprü'den

ÇOCUKLARIN SESİ'NE

Biz Uzunköprü Yeniköy İlkokulu öğrencileriyiz. Size çocuk yılında yaptığımız resimleri gönderiyoruz. Çocuk Yılı bitti ama biz çocukların istekleri bitmedi. Çocuk gözünüzle görüyoruz ki ülkemizde analara, çocuklara daha doğrusu hisanlara değer verilmiyor. Okullarda doğru dürüst

araç ve gereç yok.

... 11 Mayıs günü anneler günü ülkemizde de kutlandı. Acaba o gün kaç anne mutlu idi?

... Evet biz çocuklar analarımızın ağlamasını değil, ülkemize ve tüm dünya ülkelerine barışın gelmesini istiyoruz.

Yazan: ERGÜL GÜR
4. sınıf öğrencisi
Yeniköy/Uzunköprü

İstanbul Maltepe'den

Adım Teoman Sevin. 10 yaşındayım. Feyzullah İlkokulunda 4. sınıfa gidiyorum. Babam bir bankada işçi, annem ev kadını ama aile bütçemize katkıda bulunmak için çiçek yapar, örgü örer. Bir de 6 yaşında bir kızkardeşim var. Size bir şiirimi gönderiyorum.

BEYAZ GÜVERCİN

Beyaz güvercin uçuyordu
Yurtlara barış saçıyordu
Bir patlama sesi duyuldu
Beyaz güvercin düşüyordu.
Ama! Beyaz güvercinler ölmeyeceklerdi.
Onlar her zaman her yerde
Göklere sevinç, yurtlara barış
Saçacaklardır.

ÖZELLİK

Öğretmen Emre'ye sordu:

- Bana elektrikle yıldırımın birbirinden ayıran özelliği söyler misin Emre?

Emre:

- Söylerim öğretmenim. Elektrik paralı, yıldırım parasıdır.

NEDEN SORUYORMUŞ?

Bakkal dükkanına giren küçük Zeynep:

- Amca, bir kilo pirinç kaç lira?
- 45 lira
- Bir kilo şeker ne kadar?
- 40 lira
- O halde 2 kilo pirinç, 3 kilo şeker için kaç lira vermem gerekir?

- 21- lira
- 210- lira
- Peki ben size 250 lira versem, ne kadar geri vereceksiniz?

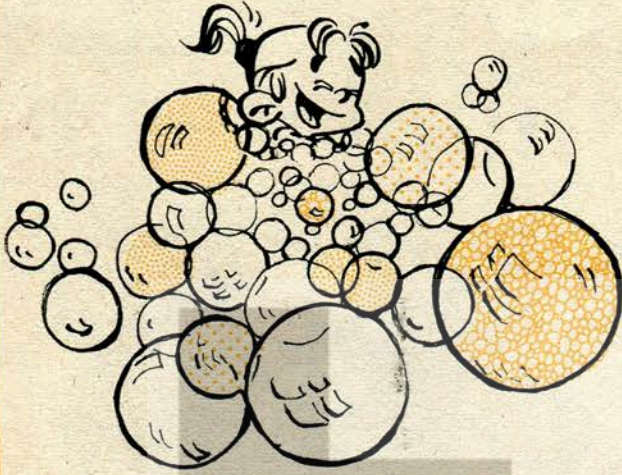
- 40 lira
Bakkal pirinçle şekerini tartmaya çalışırken Zeynep hesabı bir yere yazdı ve şöyle dedi:

- Durun Amca, bu öğretmenimin verdiği ödevdi. Teşekkür ederim.

evimizin içinde

SEYAHAT

Su ile nasıl yıkıyoruz? Acaba suyun kirlermizi alıp götürmesi, bir ırmağa atılan saman çöpünün ırmak tarafından götürülmesi şeklinde midir?

Kirli ellerimizi musluğun altına tutarsak ellerimiz temizlenmiş olur mu?

Korkarım ki hayır.

Ellerimizi yıkarken onları mutlaka birbirine sürter, oğuştururuz. Niçin? Tabii ki kirlermizi kazımak için. Burada suyun rolü ikinci derecededir. Burada su, ellerimizi birbirine sürtmek suretiyle kabarttığı-

mız, kazıdığımız kirleri götürmekle görevlidir. Çamaşır yıkılırken de böyle yapılmaz mı? Çamaşır, çitilenir, tokaçlanır, hatta fırçalanır. Yıkamaktan, çamaşır yıkamaktan söz ederken, önemli bir şeye dokunmayı unuttuk. Bu önemli 'şey' de ne acaba?

Sabun.

Sabun kirin en büyük düşmanıdır. Sabun bu işi nasıl yapar?

Gelin bunu birlikte inceleyelim.

Hangi sabun daha iyi vıkar? Çok köpüren sabun mu, yoksa hiç köpürmeyen sabun mu?

Hiç şüphe yok ki, çok köpüren sabun daha iyi vıkar. Demek ki bütün iş köpükte.

Peki, köpük nedir?

Köpüğü dikkatle inceleyiniz bakalım, ne göreceksiniz?

Köpük, küçük küçük sabun kabarcıklarından, küçük küçük hava boncuklarından başka birşey değildir. Bu boncukların zarı, kabuğu sudur.

İşte, derimizin derinliklerine girip yerleşen toz zerreciklerini oradan çıkaran bu hava kabarcıklarıdır. Toz zerrecikleri bu sabun kabarcıklarına yapışır. Suyun görevi ise bu kabarcıkları alıp götürmektir. İbaretir.

ARMAĞANLI BULMACA

Sevgili arkadaşlar,

Bu ay size armağanlı bir bulmaca sunuyoruz. Bulmacamız bir kelime oyunu... Aşağıda harfleri birbirine karışmış ülke isimleri var. Sizler bunların hangi ülkeler olduğunu bulduktan sonra cevaplarınızı, yaşınızı, isminizi ve adresinizi bir kağıda yazın ve hemen adresimize yollayın. Doğru cevapları bulanların armağanları adreslerine yollanacaktır.

**irims
ergilneti
asf
matevin
safnra
golaan
çevorn**

"... 1 Haziran bizim günümüz. ... Uluslararası Çocuk Yılı'nda, 23 Nisan'lar da nutuklar dinledik. "Çocuklar geleceğimizin güvencesidir" diyorlar. Sayımız 16 milyon Türkiye'de. Bizlerin doğru dürüst giyinebileni, okuyabileni, tedavi edileni o kadar az ki... Sıcak bir yuva bulamayanımız da var. İslah evlerinde sürenlerimiz de. Hele ana, babasının ardından ağlayanlar o kadar çoğaldı ki. Okula başlarken, ev kirasını öderken, pazara giderken, bize şeker, oyuncak almadan eve dönerken ne kadar üzüldüğünüzü bilmiyor muyuz? Ama niye kabuğunuza çekilmiş bu yokluğu seyrediyorsunuz? "İlk öğretim parasızdır", "Devlet, işverenler çocuklarımıza parasız süt vermelidir" diyorlarsa; Niye aç kalmamıza göz yumuyor, ağabeylerin, amcaların, babalarımızın öldürülmesine, işten atılmasına göz yumuyorsunuz?.. Hep çalışıyorsunuz. O silahlara verilen milyonlarca liranın çalışan babalara, analara ve bizlere harcınması gerektiğini niye haykırılmıyorsunuz?"

ilerici
kadın
hareketinden
haberler

1 Haziran'da analar and içtiler

1 Haziran Dünya Çocuk Günü'nde İzmir'li çocuklarımız bizlere böyle sesleniyor ve sorularına yanıt belediklerini söylüyorlardı. 1 Haziran Dünya Çocuk Günü bu yıl ülkemizde çeşitli biçimlerde kutlandı. Çocuklarımız bu en güzel günlerini anneleriyle birlikte grev yerlerinde, pikniklerde, çocuk şenlikleriyle, yürüyüşlerle, açılan sergilerle, kutladılar. Şiirler şarkılar söylediler, küçük oyunlar düzenlediler. İstemlerini bildirilerle, pullarla duyurmaya çalıştılar. Gazeteleri ziyaret ettiler. Ama o gün ne televizyon ne de renkli burjuva basını çocukları hiç hatırlamadı.

1 Haziran'dan sonra dergimize mektuplar, fotoğraflar yağmaya başladı. Tümünü birer kelimeyle de olsa yayınlamaya çalışacağız. En içten, en sıcak duygularla dile getirilmiş o yaratıcı eylemleri anlatan mektup ve haberleri aynen yayınlamadığımız için de okuyucularımızın bizi bağışlayacaklarını umuyoruz.

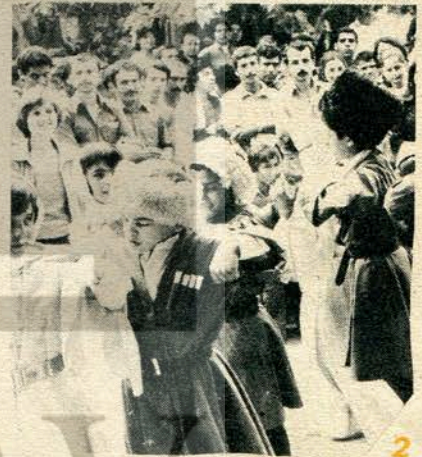
• 1 Haziran Dünya Çocuklar Günü nedeniyle ilerici kadınlar Çanakale'de 'giyecek ve yiyecek kampanyası' açtılar. Kampanyada toplanan hediyelerle birlikte Çocuk Esirgeme Kurumu'na giden kadınlar, folklor gösterileriyle, bu günü kutladılar.

İZMİR

1 Haziran'da çocuklar İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ı ziyaret ederek istemlerini topladıkları bir muhtırayı verdiler. (Res. 1) Alyanak aynı gün İzmir Fuarında 1 Haziran nedeniyle yaptığı konuşmada bu muhtırayı halka açıkladı. Törenlerde ilkokul çocuklarından oluşan folklor ve jimnastik ekipleri gösteriler yaptılar. (Res. 2) Çocuklara çizgi filmler gösterildi. Ayrıca Belediye ve Amatör

Sporcular Derneği tarafından organize edilen 700 metrelik "Çocuk koşusu"ndan sonra çocuklara süt ve yiyecek maddeleri dağıtıldı. Lunapark da çocuklara ücretsiz olarak açıldı. (Res. 3)

LÜLEBURGAZ

1 Haziran Lüleburgaz'da Düğüncübaşı'nda yapılan çok kalabalık bir piknikle kutlandı. Çocuklara esnafın parasız olarak toplanan şekerler dağıtıldı. Çocuk yuvaları ziyaret edilerek çocuklara oyuncak ve giysiler dağıtıldı.

ZONGULDAK

Zonguldak'ta 1 Haziran tüm engellere karşı Demokratik Kadın Birliği ve İlerici Kadınlar tarafından Halkevi Salonunda coşku ile kutlandı. Tüm müyle çocuklar tarafından hazırlanan programda çocuk konuşmacılar sorunlarını dile getirdiler.

Toplantıdan önce ve sonra kadınlara taş ve sopalarla saldıran bir grup faşist amaçlarına ulaşmadan toplantıya gelenler tarafından dağıtıldılar.

Kadınların eylem birliğiyle gerçekleştirilen toplantının geliri grevdeki metalurji işçilerinin çocuklarına bağışlandı.

1 HAZİRAN'DA ÇOCUKLARA SÜT DAĞITIMINA BAŞLANDI

Lüleburgaz'lı ilerici kadınların 1 Haziran'ı hedefleyerek başlattıkları Süt Kampanyası başarıya ulaştı. 26 Mayıs'ta 500 imzalı bir dilekçeyle Belediye Başkanına çıkan 15 kadın, saptadıkları 70 aileye bedava süt dağıtılmasını istediklerini söylediler. (Res. 5) Belediye tarafından uygun bulunarak desteklenen bu hareket 2 Haziran'da amacına ulaştı. Süt kampanyası Belediye Höpüründen halka duyuruldu. Ve Lüleburgaz'da her salı Belediye'nin temin ettiği sütler ilerici kadınlar tarafından dağıtmaya başlandı. Bu örnek çalışmalarından ve dergimiz tarafından açılan Süt Kampanyası'nı başarıyla yürütmelerinden dolayı Lüleburgaz'lı ilerici kadınları candan kutluyoruz.

BALIKESİR

Balıkesir'de 1 Haziran günü bir basın toplantısı düzenlendi. 20 kadar çocuk önce gazeteleri ziyaret ederek toplantıyı duyurdular. Toplantıda ise bir çocuk sözcü tarafından bildiri okundu. Aynı gün Balıkesir'de Meclis Başkanlığı'na, Milletvekillerine gönderilmek üzere imza toplandı.

"Bir bahçe bırakın biz çocuklara
Yükselsin sesi güneşe ve aya
Göklerde yer açın uçurtmalara"

(Res. 4)

ESKİŞEHİR

• 1 Haziran Dünya Çocuklar Günü, İlerici Kadınlar, TİP Kadın Seksiyonu, DKB'nin ortaklaşa hazırladıkları bir salon toplantısıyla kutlandı. Kutlamada yapılan konuşmaların, koronun, halk türkülerinin yanı sıra bir çocuk filmi de yer aldı.

EDİRNE

Edirne'li ilerici kadınlar, çocukları, 1 Haziran'ı grevci işçilerle birlikte grev yerinde kutladılar. Çocuk korusu tarafından düzenlenen oyun işçilerin de katılımıyla oynandı. Ve grevcilerin çocuklarına oyuncaklar dağıtıldı.

• 1 Haziran Dünya Çocuklar Günü'nde İzmit'li ilerici kadınlar çocuklarıyla birlikte bir gezi düzenlediler.

DIYARBAKIR MEKTUBU

"Biz Diyarbakır'lı üç ortaokul öğrencisiyiz. 1 Haziran Dünya Çocuk Günü'nde öğretmenlerimizle birlikte grevdeki işçileri ziyaret ettik. Çukobirlik fabrikasında öğretmenimiz grev olduğunu söylemişti. Merak ettik. 50 arkadaşımızla birlikte yiyeceklerimiz, içeceklerimiz, toparlarımızla birlikte yola çıktık. Çok heyecanlıydık. Otobüsten inerken bizi görmeliydiniz. Yüreğlerimiz gururla doluydu. İlk kez grev çadırı, grevci işçi gördük. Hatta kimilerimiz ilk defa işçi görüyorduk. Çünkü bizim oralarda çok fabrika yoktur. İşçileri kafamızda zayıf, yoksul diye canlandırıyorduk. Yanılmamışız. Gerçekten işçi ağabeylerimiz yoksuldu, zayıftı. Ama çoktu. O kadar çok işçiyi ilk kez bir arada gördük. Grev çadırlarının içinde yatakları, yiyecekleri vardı. Patron size grevdeyken para vermiyor. Bunlar nereden geliyor diye sorduk. Anlatılar. Gençler, kadınlar, öğretmenler dayanışmalarını göstermek için geti-

riyorlarmış. . . Daha sonra onlarla konuştuk. Neden greve çıktıklarını anlattılar. Biz onların patronlar tarafından sömürüldüğünü biliyorduk. Ama bize bu fabrikaya patronun daha hiç gelmediğini, şimdi de Amerika'da gezide olduğunu söylediklerinde çok şaşırдық. . . Sonra hep beraber yapılan kısır yedik. Soru sormaktan yorulmuş ve çok acıkmıştık. Daha sonra top oynadık, eğlendik. Alipaşa'lı arkadaşlar bize bu günü anlatan bir gösteri hazırlamışlardı. Bunu zevkle izledik. . .

Bizler grevdeki ağabeylerimizin yanında olmaktan çok memnunduk. Çünkü kazandıkları her hak bizi güzel günlere yaklaştırıyor. Bu coşkuyla bir karar olduk. Her birimiz bu grevi en az on kişiye anlatacağız. Onlarla dayanışmamızı yükseltmek için evimizde ne varsa bir tas bulgur, bir paket makarna işçi ağabeylerimize getireceğiz. . . Bu dayanışmaya Türkiye'deki tüm kardeşlerimizi çağırıyoruz. . . Haydi görev başına!"

Diyarbakır'dan bir grup öğrenci
ortaokul öğrencisi

ADANA

1 Haziran Adana'da bir hafta boyunca kutlandı. Bildiriler ve pullar dağıtılarak 1 Haziran anlatıldı. Tüm fabrikalarda duvar gazeteleri hazırlandı. 30 Mayıs günü Belediye Salonu'nda Emekçi Kadınlar, TİP'li kadınlar ve İlerici Kadınların yaptıkları güç ve eylem birliğinin bir ürünü olarak fotoğraf, resim ve karikatür sergisi açıldı. (Res. 6)

7

31 Mayıs günü Belediyenin verdiği 4 otobüsle bir geziye gidildi. Çok sayıda çocuk ve kadının katıldığı gezi çocuk sesleriyle bir bayram yerine döndü. (Res. 7)

1 Haziran günü bir çok semtte çocuk yürüyüşleri düzenlendi. Sadece çocukların katıldıkları yürüyüşler Adana'yı bir anda çocuk parkına çevirdi. (Res. 8)

6

8

4 Haziran günü Belediye Tiyatro Salonu'nda Çocuk Şenliği düzenlendi. 1000 kişilik salon tamamen do-
lu. Mersin Çocuk Korosu ve folk-

9

loru, Belediye Tiyatro ekibinin sunduğu kukla oyunu büyük ilgi gördü. Şenlik çocukların bir ağzından istemlerini haykırarak, havaya çiçekler atmaları ile son buldu. (Res. 9)

İSTANBUL

- 1 Haziran İstanbul'da da grev yerlerinde kutlandı. İstanbul Hasköy' de grevdeki Mesan işçilerinin eşlerinin ve çocuklarının da katıldığı toplantıda çocuklara süt ve kitap dağıtıldı.

- Bir diğer kutlama da grevdeki Profilo fabrikasında yapıldı. Beşiktaş'lı ilerici kadınlar ve çocukları tarafından ziyaret edilen grev yerinde çocuklara süt ve pasta dağıtıldı. Grevdeki işçilerden birinin çocuğu bize babasının greve çıkış nedenini şöyle anlattı:

"Televizyon fiyatları 5000 lirayken babam 4500 lira alıyordu. Televizyon 40.000 lira oldu. Babamın maaşı 5.000 lira. Bu nasıl düzendir? Dokuz kişilik bir aileyiz. Bu parayla sokak köpekleri bile zor geçinir. Babam işte bu yüzden greve çıktı. Ben babamı çok seviyorum"...

- Kartal Karlıktepe'den emekçi kadınlar "1 Haziran Dünya Çocuk Günü'nde çocuklarımız parasız süt" istemiyle Kartal Belediyesine başvurdular. Bu semtte bir süredir devam eden ana ve çocuk sağlığı, beslenme konulu konferanslardan sonra açılan bu kampanyada toplanan 300 imzayla 60 kadar kadın Belediye Başkanı

M. Ali Büklü ile görüştüler. Bu konuda çalışmaya söz veren Belediye Başkanı böyle bir taleple ilk kez karşılaştığını söyledi. Dünya Çocuk günü nedeniyle bir araya gelen kadınlar da sorunlarının ancak birlik ve dayanışmayla çözümlenebileceğinin bir kez daha bilincine vardılar.

ARIKOL FABRİKASINDAN BİR MEKTUP

"Çocuklarımıza söz verdik And içtik. Onlara güzel, parlak günler hırakacağız."

"1 Haziran Dünya Çocuk gününü kutlamak için grevdeki Supsan işyerine gittik. Sıfırlı, Çekmeceli ilerici kadınlar, Konfor işçileri de oradaydılar. Minik yavrularını alıp mahalleli kadınlar da gelmişlerdi. Bu günü çocuklarımızla birlikte şiirler, marşlar söyleyerek geçirdik. Bize "neden anelerimizin karnundayken sırtımıza borç yükleniyor, neden topraklarımızı za üsler, bombalar yerleştiriliyor? Neden?" diye sordular. Bu sorular yüreğimi parçalıyor. Bizim çocuklarımız

neden aç ve eğitimsiz kalıyorlar. Her çocuk eşit doğar. Artık lokmalarımızı parabalalarına kaptırmayacağız... Yağma yok...

Çocuklara o gün defter, kalem ve şeker dağıtıldı. Gözlerindeki sevinci görmeliydiniz. Biz çocuklarımızın bu gününü daha iyi şartlarda kutlamak istedik. Ne yazık ki bu düzende bu baskılar altında bu olanaksız. Ama biz söz verdik. Çocuklarımızın et, süt yiyebileceği, mutla yaşayabileceği günlere mutlaka kavuşacağız" . . .

Arkol Temsilcisi

● Fatih'li ilerici kadınlar ise Halk Koop'la birlikte Kumkapı'ya bir doktor getirerek 150'yi aşkın çocuğu muayene ettiler.

● 1 Haziran'da Bağlarbaşı'nın Pazarcıbaşı mevkiine elinde süt şişesi bulunan bir çocuk resmi ve altında "Devlet baba süt istiyoruz" yazısı olan bir pankart asıldı.

● 1 Haziran'da Hasanpaşa'lı ilerici kadınlar Fikirtepe'nin bir mahallesini ziyaret ederek beraber helva kaynattılar ve çocuklara dağıttılar.

● 1 Haziran'da Alibeyköy ve Eyüplü ilerici kadınlar çocuklarıyla birlikte grevdeki Sungurlar işçilerini ziyaret ettiler. Beraber getirilen bir diş doktoru grevci işçilerin çocuklarının dişlerini muayene etti.

● Gazi Osman Paşa'lı ilerici kadınlar, Uzel grevci işçi eşleriyle birlikte kutladı. Uzel grevcileri, grev barakalarını çiçeklerle donattılar. Kartaltepe'li kadınlar adına yapılan konuşmada çocuklara, annelerinin, babalarının yaşanası bir dünya kurmak için mücadele ettikleri anlatıldı. Hazırlanan limonatalar, kurabiyeler yenirken çocuklar barış dolu, yaşanası bir dünyaya özlemlerin dile getirildiği şiirler okudular, halaylar çektiler.

ANKARA

"... Benim çok sevdiğim bir arkadaşım var. Dünyadaki mutlu çocukların yaşadığı ülkeyi birlikte okuduk. O da benim gibi düşünüyor. Adı Hasan, Mehmet, Zeynep... Neyse... Onun annesi de babası da öğretmendi. Bizim ülkemizde mutlu çocukların ülkesi gibi olsun demişler, bunun için uğraşmışlar diye işten atılmışlar. Niye? Mutlu çocukların ülkesini istemeyenler kim? Ben diğer arkadaşlarıma da soruyorum. Herkes istiyor. Peki istemeyenler kim?"

Belki çok soruyorum ama merak ediyorum. Başka zaman olsaydı sormazdım. Ama bugün 1 Haziran, Bizlerin, çocukların günü. Bütün dünya bu günü kutluyor. Onun için sorularına cevap vereceğinizi diliyorum sevgili büyükleirim."

Ankara'da çocukların sözcü olarak seçtikleri Özlem Akgül 1 Haziran'da ziyaret ettikleri gazete bürolarında bu bir bölümünü yayınladığımız bu yazıyı okudu. Ve yazının yayınlanmasını istedi. (Res.11) Daha sonra çocuklar hep birlikte Ankara Çocuk Tiyatrosu'nun 1 Haziran nedeniyle sergilediği "Gelin Açalım" adlı oyunu izlediler. Tiyatrodan bir de şarkı öğrenerek çıktılar.

KEŞAN

Keşan'da 1 Haziran Karlı Köy'e düzenlenen bir piknikle kutlandı. Köy halkının da büyük ilgi gösterdiği gezi kısa süre sonra bir köy düğününe dönüştü. (Res.10) Keşan'da ayrıca 1 Haziran nedeniyle bildiriler dağıtıldı. Mahalli gazetelerde 1 Haziran'ın önemini anlatan şiir ve yazılar yayımlandı.

ilerici kadın hareketi 5 yaşında

3 Haziran 1980 Türkiye İlerici Kadın hareketinin başarılarla dolu 5 yılı geride bıraktığı gündü. Bu günde yurdun çeşitli yerlerinde kadınlar istemlerini dile getirdiler. Bildirilerle, basın toplantılarıyla, düzenlenen gezilerle, işyerlerinde, mahallelerde 3 Haziran'ı bir bayram gününe çevirdiler. Türkiye'deki kadın hareketinin saygın örgütü İKD kapatılmıştı. Ama kadınlar ilerici kadın hareketini yaşatıyorlardı. Elimize geçebilen haber ve mektuplar bunun en güzel kanıtlarını veriyorlar.

• Çaycuma'lı kadınlar düzenledikleri bir toplantıda, ülkemizde kadınların, çocuklarının sorunlarını,

artan hayat pahalılığı ve faşist terör karşısında kadınlara ne gibi görevler düştüğünü tartıştılar. (Res. 12)

SIİRT'TEN MEKTUP VAR

"3 Haziran 1980 günü biz Siirtli kadınlar olarak İKD'nin 5. Kuruluş Yılı kutladık. Aralarında genç kızlar, mahalleli ev kadınları, köylü kadınlar ve öğretmenlerin bulunduğu kalabalık bir gruptuk. Bir araya geldik. Güc ve eylem birliğini, İKD'nin önemini, neden kapatıldığını anlattık... Örgütümüz yasaklandı. Ama kadın hareketi durdurulamadı. Yaşasın İKD, Yaşasın UDKF, Yaşasın güç ve eylem birliği"

Siirt'ten bir bayan öğretmen

• 3 Haziran Haruniye'de Göllüler köyünde düzenlenen bir gezide kutlandı.

BİR MEKTUP DA BATMAN'DAN

... Bütün bir haftayı İKD'nin kuruluşunu kutlamaya ayırdık. 5 Haziran günü Kooperatif mahallesinde kapı kapı dolaşarak ellerimizle yaptığımız helvayı dağıttık... Belediye otobüslerinde konuşmalar yaptık... Kız Meslek Lisesi'nin kapısında pul dağıttık...

8 Haziran günü bir kır gezisi düzenledik. Burada türküler söyleyip, halaylar çektik... Ağaçların gölgesinde kilimleri serip oturduk. Genç kızlar türküler söylediler. Öğle yemeği için büyük bir sofraya hazırladık. Yemek yediğimiz bir sırada güzel sesli bir arkadaşımız yöre halkının acılarını, sevinçlerini dile getiren türkülerini söyledi. Akşama doğru aramızda katılan konuklarımıza bir çiğ köfte ziyafeti çektik. Bir kez daha dayanışmanın, birliğin gücünü gördük."

Batman'dan bir grup kadın

"3 Haziran günü Hasköy'lü ilerici kadınlar Mısırlı Triko grevini ziyaret ettiler. Yüksek duvarlarla çevrili fabrika bahçesinin kocaman demir kapısı grev gözcüleri tarafından açıldı. Kadınlara başlarında kırmızı çanakları ve ellerinde pankartlarıyla gençlik işçi kızlar karşıladı. Ve 3 Haziran bir grevde, gervci işçi kızların türkülerini, şiirlerini, halaylarıyla, grevci işçilerin omuz başında coşkuyla kutlandı..."

8 Haziran günü Kadıköy, Beykoz, Kartal'lı ilerici kadınlar kiraladıkları motorlarla Heybeliada'ya gittiler. Denize açıldıktan sonra üzerinde kırmızı, sarı kanayillerle "İKD 5 Yaşında" yazılı panoyu denize bıraktılar.

• Fatih, GOP, Bakırköy ve Safranlı ilerici kadınlar da 3 Haziran'ı Şile yakınlarında bir köyde kutladılar.

SAFRA'DAN BİR MEKTUP

"... 3 Haziran'da burjuvazinin yutturmalarına kanmadığımızı gösterdik. Mahallelerden ve fabrikalardan katılan arkadaşlarımızla birlikte istemlerimizi haykırarak, bizi hiç bir şey bilmeyen, saçları uzun, aklı kısıca, çamaşırdan bulaşıktan başka şey düşünmeyen sananlara gösterdik ki, baskıya, teröre, zalımlara karşı mücadelede kararlıyız. "İKD açıl-sın" diyoruz. Eylem birliğimiz güçlensin istiyoruz..."

Arıkol Fabrikasından
bir işçi

• Kızılcahamam Çam Koru'da düzenlenen geziye Ankara, Şerefli Koçhisar, Polatlı, Kazanlı ve Kırıkkale'den 1000'i aşkın kişi katıldı. Bir bayram yerine dönen gezi alanında halaylar çekildi, demokrasi güçlerinin birliğinin önemini anlatan konuşmalar yapıldı.

ANKARA

• Ankara'da 3 Haziran günü öğlen saatlerinde Kızılay Atatürk Bulvarı ve Ziya Gökalp caddelerinde resimli pankartlar asıldı. "Evlat acısına son", "İKD kapatılmaz", "İKD 5 yaşında dimdik ayakta", "İKD yaşıyor, savaşıyor" yazılı pankartlar asıldı. Ayrıca saat 18.00 sıralarında Ulus'ta kadınlar kalabalık gruplar halinde belgilerini yazdıkları "uçtu, uçtu"ları göğe savurdular. Olay çevreyi saran halk ve gazeteciler tarafından ilgi ile izlendi.

• Ankara Şirintepe'de oturan kadınlar üzerinde "İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz!" yazılı bir pankart asıldı. Pullar dağıtıldı. Saat 18.00'de asılan pankart 20.30'da jandarmalar tarafından indirildi.

Menemen'li ilerici kadınlar 3 Haziran ve Dünya Çocuk Gününü birlikte kutladılar.

• 3 Haziran Balıkesir, Zonguldak, Çaycuma, Kırıkkale'de ilerici kadınların katıldığı piknikler ve gezilerle kutlandı.

SAİME KADIN

• "Ekim ayında kendi çabalarımızla açtığımız Ana Sağlık Ocağının açılış töreninde Saimekadın semtinin otobüse ihtiyacı olduğu açıklandı. Bunun üzerine bir dilekçe ve 500 imza ile EGO'ya gittik. Bir süre sonra seferler başladı. Şimdiki hedefimiz başka semtlere de sefer konması... Bir kez daha örgütlü, birleşik gücün yenilmeyeceğini anladık..."

Şaimekadın'dan iki çocuklu bir ana

"BU İŞİN PEŞİNİ BIRAKMAYACAĞIZ"

"İsmet İnönü sabahçı öğrencileri hafta sonu tatillerini geçirmek için evlerine dönüyorlardı. Sokak cıvıl cıvıl çocuk sesleriyle dolu. Hergün ölümü göze alarak gelip geçtikleri İzmit-İstanbul Karayolu'ndan geçecekler yine... Birden bir kamyon belirdi. Freni patlamış, bir canavar.. Yolda en az 100 çocuk var. Şoför tercihinin tenha olan taraftan yana yapıyor. Ve kamyonun altında 5 çocuk can çekişiyor... 5 çocuk doymadan çocukluğuna düşüyor yola... Çocuklarını evde bekleyen 5 ana yüreği yanveriyor birden. Duyuyor tüm analar, babalar... Koşuyorlar yola. Yolu üç saat trafiğe kapatıyorlar. Polis ardından da Vali geliyor. Kalabalığı dağıtmak istiyorlar. Ama bari kat çözülüyor. "Çocuklarımızı siz öldürdünüz" diyorlar. "Üst geçit istedik yapmadınız." Vali üst geçidin temelini Pazartesi günü atacağına söz veriyor. Gözü yaşlı analar, babalar cenazelerini kaldırıyorlar... Ama başka çocukların da ölmesi için kararlılar. Gidiyorlar ilerici kadınları buluyorlar. "Deneylisiniz, bize yol gösterin" diyorlar. Uzatıyor ilerici kadınlar dost ellerini. Veriyorlar elele. Temel atılacağı gün bir tek çocuk okula gitmiyor. Veliler, öğretmenler, öğrenciler ellerinde pankartları akıyorlar yola. Elinde öldürülen çocuğunun resmiyle bir baba konuşuyor. Kimse göz yaşlarını tutamıyor artık. Bu sırada polis geliyor. Halkı dağıtmak istiyor. Çocuklarını bu yola vermiş anaları babaları topluyor. Dövere emniyete götürüyor. Halk bu masum insanlara yapılan zulmü lanetliyor... Üst geçit temeli hâlâ atılmadı... Ama biz bu işin peşini bırakmayacağız."

İzmit'li İlerici Kadınlar

• MHP Genel Başkanı Türkeş'in İzmit'e geleceği açıklanınca İzmit'teki demokrasi güçleri bu haftayı anti-faşist savaşım haftası ilan etti. TİP, TSİP, Birlik Dayanışmanın ortak tavrı aldığı bu haftada, İlerici Kadınlar, TİP Kadın Seksiyonu' ve Demokratik Kadınlar Birliği de ortak eylemler koydular. Yüzlerce pul dağıttılar, duvarlara yapıştırdılar. Bir basın açıklaması yaptılar. Ağabeyi faşistlerce öldürülen Esmâ Alkan'ın okuduğu açıklamayla Türkeş'in İzmit'e gelişini protesto ettiler.

• Eskişehir'de İlerici Kadınlar, TİP Kadın Seksiyonu ve DKB, 3 Haziran günü faşistlerce okulunun önünde öldürülen öğretmen Ahmet Aydın'ın eşini ziyaret ettiler. Yaptıkları ortak basın açıklamasında faşist saldırılar karşısında hükümetin aldığı tavır protesto ettiler.

• İlerici Kadınlar yurdun dört bir tarafında yaptıkları basın toplantılarıyla, dağıttıkları bildiriler, pullarla, salon toplantılarıyla Savunma İşbirliği anlaşmasını protesto ediyorlar.

LİCE

"Bizler Lice'li kadınlar çocuklarımızın Amerika'nın çıkarları için ölme gitmesine seyirci kalamayacağımız için Savunma İşbirliği Anlaşması (SİA)'ya karşıyız. Gönüllü olarak imza kampanyasına katılıyor ve bu yolda yapılacak eylemleri destekliyoruz" Lice'li ilerici analar.

• 15-16 Haziran'ın yıldönümünü Turhal'lı ilerici kadınlar düzenledikleri geziyle, Trakya, Uzunköprü ve Lüleburgaz'da yığınsal anma toplantılarıyla kutladılar.

KADINLARIN SESİ'NE BASKILAR YOĞUNLAŞIYOR

SUŞMADIK - SUSMAYACAĞIZ

"İzmit'in bir mahallesinde 'Kadınların Sesi' dergisi satarken polisler geldi. Biz 7 kadını apar topar emniyete götürdüler. Üzerimiz, evlerimiz arandı. Eşyalarımız dağıtıldı. Kuran ve ders kitaplarımız dahil her şeyi alıp götürdüler. Çocuklarımız sokakta kaldı. Olayı basına yanlış duyurdular. Güya biz yasak kitap ve bildiri dağıtıyormuşuz. Üç gün ikişer kişilik hücrelerde tutulduk. Hakarete uğradık. Savcılıkta ise hiç bir işleme gerek duyulmadan serbest bırakıldık..."

Bize, demokratik hak ve özgürlüklerimize yapılan bu saldırıyı protesto ettik. Ve gazetelerde çıkan haberi yalanlayan bir açıklama yaptık... Demirel Türkiye'sinde demokrasinin nasıl kalktığını bir kez daha yaşadık... Anaların sesi, kulağı, gözü olan, hakkında hiç bir yasaklama kararı olmayan dergimizi kadınlara götürmekten bizi hiç bir güç alıkoymayacaktır. Onlar eli kanlı katillerin ardına düşsün."

7 Kadın adına H. Coşkun
İZMİT

**KOLAYI
VAR**

RAHAT BİR ETEK DİKELİM

Kalıp:

Etek kalıbı çıkartmak için, önce bel ölçünüzü ve etek boyunu tesbit edin. Bel ölçünüzün dörtte birini bulun. Kalıp çıkaracağımız kağıt üzerine 90 derecelik bir dik açı çizin. Bu açının her iki tarafından bel ölçünüzün dörtte biri kadar işaretleyin. Her iki işareti bir yarım daire şeklinde birleştirin. Böylece eteğin belini belirlemiş olacaksınız. Belinden itibaren etek boyu ve katlama payını da hesaba katıp uzartırsanız etek patronunuz çıkmış olur.

Biçki.

Kumaşımızı ikiye katlayın. Çıkarttığımız patronu, kumaşın üzerine yerleştirin. Patronun ön ortası kumaş katında, arka ortası ise kumaşın kenarında olacaktır. Kenarında 2 cm'lik bir pay bırakıp kesin.

Dikiş:

Biçkiden sonra elde edeceğiniz kloş, dairesel kumaşın iki ucunu makinada birleştirirseniz eteğinin ana işleri bitmiş olur.

Ayrıca bel uzunluğunuza göre, 8 cm genişliğinde kemerlik kumaş ayırın. 3 cm'lik dikiş payı bırakın. Yani beliniz 60 cm ise 63 cm'lik kumaş ayırın.

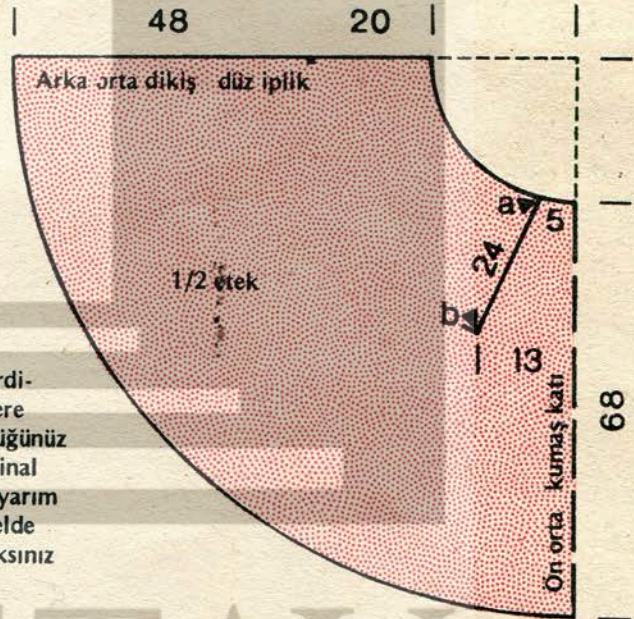
Etek beli için ayırdığımız kumaşı etek beline geçirin. Bundan sonra, isteğinize göre ya hiç cep koymayın. Ya da aşağıda modellerini verdiğimiz cepleri, kalıptaki yerlerine yerleştirin.

Eteğin fermuarını, kopçasını dikip etek ucunu da bastırınca dikişiniz bitmiş olacaktır.

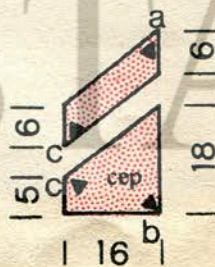
İsteğinize göre eteğin beline kuşak da koyabilirsiniz.

GEREKLİ MALZEME

- 140 cm eninde, 2 metre, isteğe göre desenli veya düz basma, margizet türü yumuşak, dökümlü kumaş.
- İki çift kopça ve kumaşın rengine uygun iplik
- 18 cm'lik bir fermuar,

Kalıpları verdiğimiz ölçülere göre büyüttüğünüz takdirde orjinal büyüklükte yarım etek kalıbı elde etmiş olacaksınız

SİA'YA HAYIR!

Aramızda imzalanmış 91 tane ikili anlaşma varken, milyonlarca metrekarelik toprağımız Amerikan ve NATO'ya üs olarak verilmişken, Amerika böyle bir anlaşmaya neden gerek duydu?

Demirel hükümeti 29 Mart 1980 günü Amerika ile yeni bir anlaşma imzaladı. Adı: Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması... Bu anlaşma önümüzdeki günlerde Meclise sunulacak. Ancak anlaşma metninin büyük bir bölümünün Meclise ve kamuoyuna açıklanmaması, anlaşmanın halka açıklamaya cesaret edemedikleri ulusal çıkarlarımız aleyhine maddelerle dolu olduğunu bir kez daha kanıtıyor.

Buna yanıt verebilmek için son zamanlarda dünyada ve özellikle bölgemizde gelişen olayları bir düşünelim.

Emperyalizm, başta Amerikan emperyalizmi ve NATO, dünyada gerginliği artırıyor. Yeniden soğuk savaş günlerini geri getirmeye çalışıyor. Silahlanma yarışını hızlandırıyor.

Başka ülkelere egemen olma olanaklarını gittikçe kaybetmesi emperyalizmi daha da saldırgan yapıyor. Bunun en somut ve tehlikeli örneği bölgemizde görülmektedir. Afganistan devrimini ve İran'da Şahlık rejiminin yıkılmasıyla Amerikan emperyalizmi Ortadoğu'da büyük bir darbe yedi. CENTO dağıldı. Sovyetler Birliği'ne karşı kurulmuş üslerini kaybetti. Bu durumda ABD, yakın ve Ortadoğu'da, Hint Okyanusu ve Afrika ülkelerinde "güvensizlik yayı" adını verdiği bölgede yeniden

güç toplamak istiyor. Bu bölgeyi askersel üslerle bir ağ gibi örererek askersel konumunu sağlamlaştırmak ve başta petrol olmak üzere bölgenin yeraltı zenginliklerini olabildiğince sömürmek istiyor.

Bölgede kendisine dayanak yaptığı ülkelerin topraklarını da başta Sovyetler Birliği'ne, diğer sosyalist ülkelere ve ulusal kuruluş hareketlerine karşı kullanmayı hedefliyor.

İşte Türkiye ile imzaladığı Savunma ve Ekonomik İşbirliği anlaşmasının altında Türkiye ile bağlarını sağlamlaştırmak, yeni üsler, yeni olanaklar sağlama arzusu yatıyor. Ve gerek Amerika ve NATO çevreleri, gerekse emperyalist basın Türkiye'nin bu bölgede emperyalizmin ileri karakolu olmasının kendileri için ne büyük önem taşıdığını açık yineliyorlar.

Demek Amerikan emperyalizmi yitirdiği İran yerine Türkiye'yi bir ileri karakol olarak kullanmak istiyor. Acaba bu anlaşma ona ne gibi yeni haklar sağlıyor?

Anlaşma sayesinde Amerika hiç bir kontrole tabi olmadan topraklarımız üzerinde kendisine tahsis edilen havaalanlarına uçaklarını indirecek, üslere asker ve cephane yığınağı yapabilecek, buralardan havalanan uçaklar komşularımıza saldırıya gidecek.

Anlaşma dolayısıyla Türkiye kendini — haberi bile olmadan— Amerika'nın bir saldırısı sonucu çıkabilecek bir savaşın içinde bulabilecek. Okyanus ötesindeki Amerika kendini güvenceye almışken; herhangi bir savunma tesisine sahip olmayan Türkiye kısa bir süre içinde yerle bir olacak, adeta nükleer bir mezarlık haline gelecek.

SIA ile ABD'ye tanınan haklar elbetteki bu kadarla bitmiyor. Anlaşmada ulusal onurumuzu ve uğruna kan akıtılan ulusal bağımsızlığımızı ayaklar altına alan bir çok madde var. Örneğin "Olağanüstü hallerde ve tabii afet hallerinde" yerel halka yardım etmek için Amerikalıların girişimde bulunacağına dair bir madde var. Ülkemizde demokratik hak ve özgürlüklerin askıya alınmak istendiği ve meclislerden "Olağanüstü haller yasa" çıkarılmak istendiği akla getirilirse, Amerikalı askerlerin, hakkını aramak için eylem yapan halkımızın üzerine sürüleceği kolayca anlaşılabilir...

31 Mayıs günü, ilericiler, yurtseverler, Salihli'de "Savunma İşbirliği Anlaşmasına Hayır" yürüyüş ve mitingi düzenledi.

- İzmit'te SIA çeşitli şekillerde protesto edildi. 7 Haziran günü düzenlenen mitinge ilerici kadınlar da yığınsal olarak katıldılar. Bildiriler dağıttılar. Mahallelerden, fabrikalardan binlerce imza topladılar.
- Çamdibi ve Altındağ'lı ilerici kadınlar, yüzlerce imza toplayarak milletvekillerine gönderdiler.
- Eskişehir'li ilerici kadınlar, TIP Kadın Seksiyonu ve DKB, birlikte imza kampanyası açarak illerindeki CHP'li milletvekillerinin SIA'ya karşı tavır almalarını istediler. Daha sonra topladıkları imzaları bir basın toplantısı düzenleyerek CHP'li milletvekillerine gönderdiler.

Peki, ülkemiz yurtseverleri böylesi bir anlaşma karşısında suskun kalabilirler mi?

Öyleyse neler yapabiliriz?

ELBETTE Kİ HAYIR!
İşte ülkemizi Amerika'ya peşkeş çeken egemen güçler bunu da hesaphıyorlar. Türkiye'nin Amerika'nın Ortadoğu'daki ileri karakolu olmasına halkımızın karşı çıkacağını biliyorlar. Bunun için zorbalık yasalarını Meclis'ten çıkarmaya çalışıyorlar. Baskılarını arttırıyorlar. Faşist terörü arttırıyorlar. Can derdine düşen halkın sesini yükseltmesini engellemek istiyorlar. Bu nedendir ki SIA'ya karşı savaş demokrasi kavgasının bir parçasıdır.

Şimdi yapılacak olan Türkiye'nin dost ve komşu ülkelere karşı bir saldırı ocağı haline gelmesini engellemektir. Amerika'nın bu saldırgan politikası hem bölgemizde hem de dünyada barışı tehdit ediyor.

Eğer gerçek birer yurtseversek, eğer çocuklarımızın geleceğini düşünüyorsak, SIA'ya karşı çıkmalıyız. Bu bir insanlık görevidir. Hem bu çağrı çoktan yanıt buldu yurt çapında. Yürüyüşler, mitingler düzenleniyor. İmzalar toplanıyor. Sen de onlara katıl!

Biz kadınlar da bu savaşından geri kalmamalıyız. Evde, mahallede, çarşıda, pazarda, dost toplantılarında herkese SIA ile Türkiye'nin tehlikeli bir oyuna alet edilmek istendiğini anlatmalıyız. Bu bizim analık görevimizdir.

GALİBA BEBEK BEKLİYORUM

Değerli Okuyucularımız,

Bu aydan itibaren size gebeliğin öyküsünü anlatmaya çalışacağız. Ay ay gebelik nasıl gelişir? Vücudumuzda neler olur? Gebelik nasıl anlaşılır? Gebeliğin anlaşılmasından sonra sağlığımızı nasıl korumalıyız? Doğuma hazırlık? Doğum nasıl gerçekleşir? Doğumu kolaylaştırmanın yolları nelerdir? Doğum zamanında nelere dikkat etmek gerekir? sorularının cevaplarını uzmanlara danışarak resimlerle sergilemeye çalışacağız. Gebelik ile ilgili her türlü sorununuzu bize yazıp yine bu sayfalarda yanıtını bulabilirsiniz.

"GALİBA BİR BEBEK BEKLİYORUM"

Gebeliğin ilk ayı bazen siz farkına bile varmadan gelip geçebilir. Sadece adet kanamalarının kesilmesi içinizde bir şüphe uyandırır. Adet kanamasının kesilmesi gebeliğin ilk fakat kesin olmayan belirtisidir. Adet kanaması gebelik dışında da bir çok nedenle kesilebilir. Mesela, yer değiştirme, tatile çıkma, değişik iklim koşulları, hatta çok çocuk isteyenlerde "bekleme nörozu" denilen bir sinir hastalığı, aşırı heyecan adet kesilmelerine ve gecikmelerine neden olabilir.

Adet kesilmeleri yanında sabahları mide bulantısı, göğüslerin büyümesi, dolgunlaşması, acıması kesin olmayan hamilelik belirtileridir. Bunlar da yine ruhi değişikliklere bağlı olabilir.

Adet kesilmesinden altı hafta sonra doktora gidilirse rahimin biraz büyüdüğü ve ağzında mavi, grimsi bir akıntı tesbit edilebilir. Bu da kesin bir delil olmayabilir.

Gerçekten emin olmak için adet gecikmesinden 14 gün sonra bir gebelik testi yaptırmak gerekir.

GEBELİK TESTİ NASIL YAPILIR?

30 seneden beri bilinen biyolojik testler fare ve kurbağa testleridir. Eczacıların ve doktorların uyguladıkları bu testlerin ilkesi; kadının sabah ilk idrarında, vücudun yalnız gebelik döneminde ürettiği hormonun bulunup bulunmadığının denetlenmesidir. Bu hormon adet kanamasının ortalama on gün gecikmesinden sonra vücutta tesbit edilebilecek miktarda bulunmaktadır.

Yumurta kanalında döllenmiş yumurta 30-60 saat sonra bölünmeye başlar. Bu süreç içinde rahime doğru yol alır. 3-4 günlük bir yolculuktan sonra rahim duvarı mukozasında yer bulur.

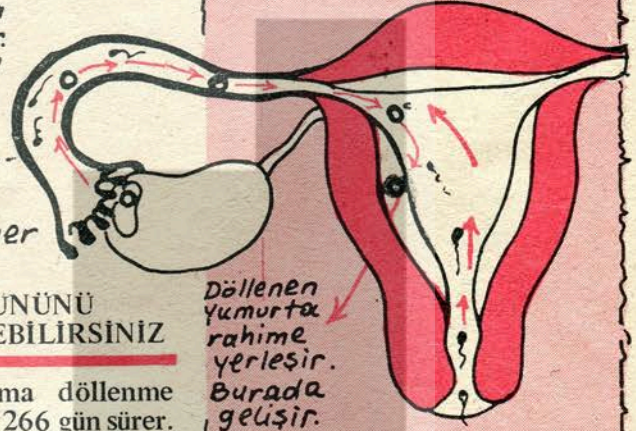
DOĞUM GÜNÜNÜ ŞİMDİDEN BİLEBİLİRSİNİZ

Gebelik ortalama döllenme gününden itibaren 266 gün sürer. Bir adet devresini ortalama 28 gün üzerinden hesapladığımızı göre gebelik 9,5 ay sürer. Eğer adetiniz bir kez gecikmişse gebelikte birinci ayın ortasındasınız demektir.

Döllenme günü genellikle kesin olarak saptanamadığından doktorlar gebeliği son adet ilk gününden itibaren hesaplarlar. Buna göre adetiniz ilk kez geciktiyse, beş haftalık gebe veya birinci ayın sonundasınız diye değerlendirilir. Bu nedenle adet günlerinin bir takvim üzerine muntazam olarak işaretlenmesi büyük önem taşır.

DÖLLENME VE İNSANIN OLUŞUMU

Cinsel ilişki sırasında sayıları 200.300 milyon arasında değişen SPERM vajinaya oradan da yumurta hücresinin bulunduğu yumurta kanalına ilerler.

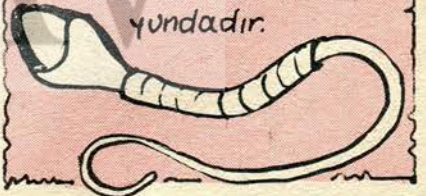

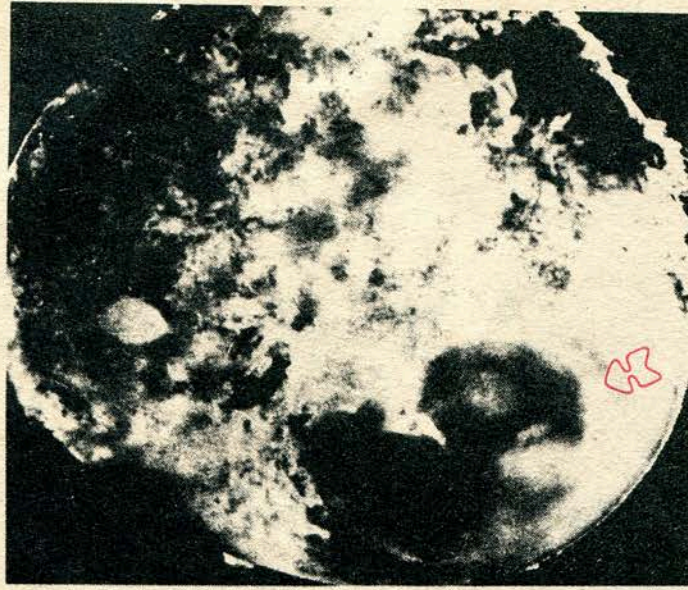
Döllenmiş yumurta rahime yerleşir. Burada gelişir.

Yumurta kanalındaki sıvı spermilerin rahatlıkla yol almasını sağlar ve yol gösterir.

Bir yumurtaya rastlayan spermier onun çuuresini sararlar. Milyonlarca spermiden biri yumurta hücresine girmeyi başarır.

SPERM: bir yılanı benzer. Başında kalıtım hücreleri taşıyan bir öz vardır. Kuyruğunun hareketliliği sayesinde hızla yol alır. Spermün uzunluğu ortalama 0.04mm dir. Yani bir nokta boyundadır.

Birinci ayın sonunda, su kesesinin içinde yüzen bebeğin ağırlığı ancak bir gr. olup, boyu da beş milimetre kadardır. Bu küçük organizmanın şimdiki kadar gerçekleştirdiği en büyük başarı, kalbinin atmaya başlamış olmasıdır. Kollar ve bacaklar, tipki birer tomurcuk gibi, dölütün bedeninden çıkar

1 AY

Döllenmeden sonra yani sperm hücresiyle yumurtanın birleşmesinden hemen sonra hücre bölünmeye başlar. Ve yumurta kanalından ayrılarak, rahme doğru yol alır. Yedi, sekiz gün içinde, yani beklenen adete

birkaç gün kala, hedefine ulaşarak, genellikle rahmin üst tarafına yerleşir.

Birinci ayın sonunda dölüt çok küçüktür. Ancak plasenta ve su kesesi yerini bulmuştur. Rahim henüz büyümediği halde yumuşamaya yüz tutmuştur. Vücut bol miktarda östrojen ve gestajen üretir.

YUMURTA HÜCRESİ

Bir kız çocuğu dünyaya gözlerini açmadan önce yumurtalığında 400 bin yumurta taşımaktadır. Ancak bunlardan 400'ü ilk adet kanamasıyla yaş dönümü (menapoz) arasında olgunlaşır. Yumurta ortalama 0,12 mm. çapındadır. Ve insan organizmasının en büyük hücresidir.

Yeni yaşam yumurta ve sperm hücrelerinin birleşmesiyle başlar.

Spermin başı, yumurta zarını yırttığı an, kuyruğundan ayrılır. Ve yumurta zarı ikinci bir spermin girmesini önlemek için hızla kapanır.

İki hücrenin özlerinin birleşmesiyle yeni hücre hızla bölünmeye başlar.

Döllenmeden 11 gün sonra, dölüt (yeni insan) ile annenin kan dolaşımı arasında ilk bağlantı kurulur. 4 Hafta sonra ise artık bebeğin beden biçimi belirlenir.

Yumurta hücresi ve etrafını saran spermler.

GEBE OLDUĞUNUZU ANLADIĞINIZ ANDAN İTİBAREN DİKKAT GEREKEN NOKTALAR

– Öncelikle bir doktora gidin.
– Doktora danışmadan hiç bir ilacı almayın. Hamilelik bulantılarında veya önemli hastalıklarda ilaç alınıp alınmayacağına doktor karar vermelidir.

– Aşılansın ya da röntgen çekirtmek zorunda kalırsanız bu durumunuzu mutlaka o doktora bildirin.

– Bugün hamileliğin ilk 4 ayında annenin geçireceği enfeksiyon hastalıklarının çocukların kusurlu doğumuna veya düşüklere neden olduğu kesinlikle biliniyor. Mesela hamileliğin ilk 4 ve 8.inci haftalarında geçirilen kızamığın doğan çocukta göz, kulak, kalp rahatsızlıkları veya anormalliklere sebep olduğu bilinmektedir. Bu nedenle ilk üç ayda kesinlikle hasta ziyareti yapmayın, kalabalık yerlerde öksürenlere dikkat edin.

– Grip, boğmaca, kızamık, sarı, kabakulak ve benzeri hastalıklardan korunun.

– Genel toplantılara katılmayın, yakınlarınıza, arkadaşlarınıza bu konuda size karşı anlayışlı olmalarını, bir hastalıkları varsa size gelmemelerini uygun bir dille anlatın.

– Toksoplazmose denen hastalık özellikle hamilelik döneminde doğacak olan çocuğa zararlı olacaktır. Bu nedenle çiğ kıyma, az kızarmış et, kaynamış süt içmeyin ve genellikle hayvanlardan bulaşabilecek olan bu hastalıktan korunmak için kedi, köpekten uzak durun.

– Günde beş taneden fazla sigara içmeyin. Fazla sigara içilen yerlerde bulunuyorsanız, mümkün olduğunca açık havada dolaşın.

– Ağır iş yapmaktan, yüksek verlerden atlamaktan kaçın.

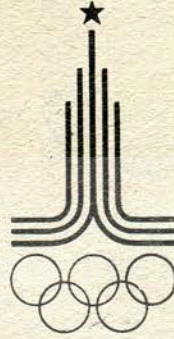
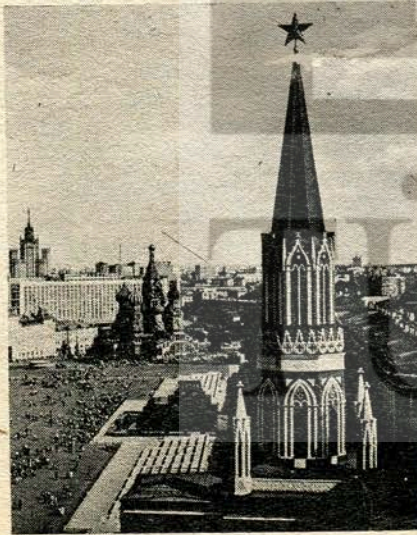
olimpiyat meşalesi balkların kardeşliği ve barış için yandıyop

22. Olimpiyat Oyunları 19 Temmuz - 3 Ağustos tarihleri arasında Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'da yapılacaktır.

Amerika ve işbirlikçileri Sovyetler Birliği'nin aralarında imzalanan 'Dostluk ve İşbirliği anlaşması' doğrultusunda Afganistan'a yaptığı askersel yardımı bahane ederek 1980 Olimpiyatlarını boykot ettiler. Amerikan emperyalizmine bağımlı Türkiye de bu karara katılmakta geç kalmadı. Amerika'nın bu soğuk savaş kıskırtıcısı politikasını Mısır, İsrail ve Çin'in de içlerinde bulunduğu 29 ülke onaylarken, 85 ülke de Olimpiyatlara katılma kararı aldı.

İlk kez bir sosyalist ülkede yapılacak olan Olimpiyatlar, farklı sistemlerde yaşayan halkları birbirine kaynaştıracaktır. Ve dünya halkları Sovyetler Birliği'ni daha yakından tanıma olanağını bulacaktır.

MOSKOVA KONUKLARINI KARŞILAMAYA HAZIRLANIYOR

19 Temmuz 1980'de 85 ülkenin binlerce sporcusu Moskova'da biraraya gelecek. Ancak Olimpiyatların en kalabalık

konuk topluluğu kuşkusuz turistler olacak. Moskova'nın 5 modern havaalanı konukları karşılayacak.

Moskova Olimpiyat Köyü konuk ve sporcuları kabul etmeye hazır. Bu 'Köy' 16 katlı 18 apartman, bir alışveriş ve servis merkezi, dev lokanta, otomatik telefon santrali, 7 katlı bir poliklinikle kültür ve spor merkezlerinden oluşuyor. Sporcular 2-3 odalı dairelerde kalacaklar.

Moskova'da 45 bin izleyici alabilen üstü kapalı bir stadyum ve 75 tane irili ufaklı spor tesisi inşa edilmiş. Stadyumları, Olimpiyat köyünü, eğlence ve dinlenme tesislerini birleştiren ana caddeler, panolar, afişler ve yön işaretleriyle donatılmakta. Çevreye egemen olan renk barışın simgesi mavi.

İŞSİZLİĞİN BİLİNMEDİĞİ ÜLKE

Sovyetler Birliği'nde işsizlik olmadığı için Olimpiyatlar sırasında hizmet görebilecek personelin seçimi ve eğitimi Organizasyon Komitesi için büyük sorun olmuş. Zorunlu olarak 10 bin kişi Olimpiyatlarda görevli olmak üzere işlerinden izin almış. 10.500 kişi de 45 ilde tercümanlık ve rehberlik yapmak üzere eğitilmekte.

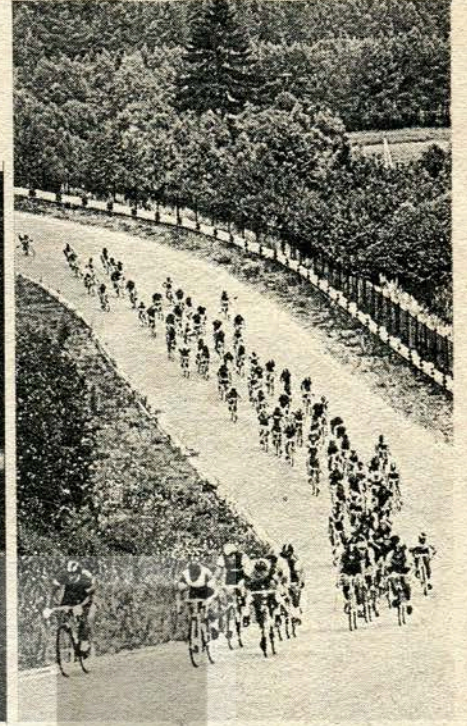
ZENGİN BİR PROGRAM

Oyunlar sırasında spor programlarının yanı sıra zengin bir kültürel program da hazırlanmış. 144 bale ve opera gösterisi, 450 tiyatro oyunu, 1500 konser ve 350 sirk gösterisi bu programın bir parçası. Ayrıca müze ve sanat galerilerinde geziler, çeşitli sanatçılarla söyleşiler düzenlenecek.

● 60 milyon Sovyet insanı 220.000 kültür-fizik tesisinde spor yapmakta

SOVYET HALKI KONUKLARINI BEKLIYOR

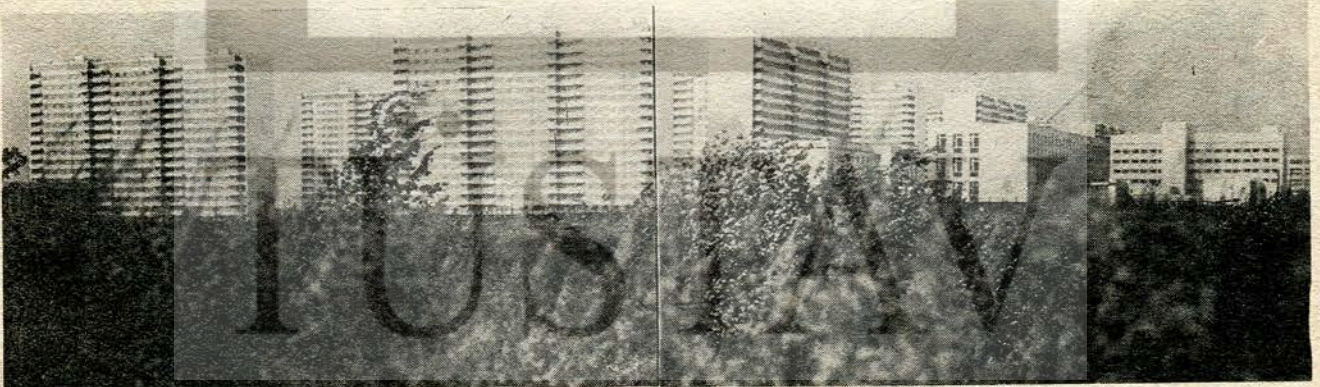
Moskova Olimpiyatlarını tüm dünyada 2,5 milyar kişi televizyondan izleyecek. 29 tane renkli televizyon programı ve

100 radyo programı yayınlancak.

Şimdi Sovyet halkı tüm dünyadan gelecek konuklarını bekliyor. İçleri Olimpiyat Oyunlarının mirası olan halklar arasında dostluk, anlayış, işbirliği ve barış istemleriyle dolu olarak...

● Moskova Olimpiyatlarının sembolü Miša, çocukların sevgilisi.

● Olimpiyat Köyü daha sonra Sovyet halkına konut olarak dağıtılacak.

Ölümün ve tasamın
Cemberinden geçmiş analar,
Doğan ulu günün ortasına bakın
Bu topraktan güler ölümleriniz
Kalkık yumrukları titrer,
Buğdayın üstünde
Bilesiniz.

